

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ВОСЬМА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина п'ята

Стенограма пленарного засідання

6 жовтня 2022 року

Київ 2022

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ВОСЬМА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина п'ята

*Стенограма пленарного засідання
6 жовтня 2022 року*

Управління редакційного опрацювання
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ
Засідання перше
(Четвер, 6 жовтня 2022 року)

Частина п'ята

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...8
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...15
Заява депутатської фракції політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» та депутатської групи «Партія «За майбутнє»	...16
Внесення змін до порядку денного восьмої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання	...17
Прийняття постанов Верховної Ради України:	
«Про Заяву Верховної Ради України у зв'язку із злочинними рішеннями керівництва російської федерації щодо спроби анексії тимчасово окупованих територій Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей України»	...17
«Про Звернення Верховної Ради України до міжнародного співтовариства про підтримку права на самовизначення народів Російської Федерації»	...24
Прийняття рішення про трансляцію у слоті телеканалу «Рада» в рамках телемарафону «Єдині новини» відеозапису пленарного засідання Верховної Ради України від 6 жовтня 2022 року в частині обговорення та прийняття рішення щодо проектів постанов Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до міжнародного співтовариства про підтримку права на самовизначення народів Російської Федерації» (№ 8105) та «Про Заяву Верховної Ради України у зв'язку із злочинними рішеннями керівництва російської федерації щодо спроби анексії тимчасово окупованих територій Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей України» (№ 8091)	...33

Прийняття Закону України «Про приєднання України до Угоди про заснування та Статут Європейської організації публічного права»	...33
Прийняття постанов Верховної Ради України:	
«Про присудження у 2022 році Премії Верховної Ради України за внесок молоді у розвиток парламентаризму, місцевого самоврядування»	...34
«Про Звернення Верховної Ради України до Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу щодо поглиблення економічної співпраці та продовження дії тимчасових заходів з лібералізації торгівлі»	...34
«Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів»	...39
Внесення змін до:	
Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань моніторингу отримання і використання міжнародної матеріально-технічної допомоги під час дії воєнного стану»	...39
деяких постанов Верховної Ради України щодо кількісного та персонального складу комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання	...39
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про Митний тариф України»	...41
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про звільнення Шевченка К.Є. з посади Голови Національного банку України»	...41
Прийняття рішення про усунення неузгодженостей та неточностей у тексті прийнятого Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» щодо використання коштів державного дорожнього фонду»	...46

Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» щодо створення фонду ліквідації наслідків збройної агресії»	...47
Внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо особливостей виведення з ринку системно важливого банку в умовах воєнного стану	...51
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів щодо приватизації державного і комунального майна, яке перебуває у податковій заставі, та забезпечення адміністрування погашення податкового боргу»	...55
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проектів законів України: «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального процесуального кодексу України щодо електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг»	...58
«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо відповідальності за порушення авторського права і (або) суміжних прав»	...54
Внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо усунення дискримінації вантажовідправника за порушення вимог вагового контролю	...60
Включення до порядку денного сесії проекту Закону України «Про акціонерне товариство «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом»	...60

Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізму залучення приватних інвестицій з використанням механізму державно-приватного партнерства для пришвидшення відновлення зруйнованих війною об'єктів та будівництва нових об'єктів, пов'язаних з післявоєнною перебудовою економіки України»	...60
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення зміни до статті 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності»	...65
Голосування про включення до порядку денного сесії проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про судову експертизу» щодо удосконалення організаційно-управлінського забезпечення судово-експертної діяльності»	...68
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про захист прав споживачів»	...68
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про колективні угоди та договори»	...71
Внесення зміни до статті 12 Закону України «Про Національну гвардію України» щодо проведення робіт із розмінування, у тому числі під час воєнного стану	...75
Внесення змін до:	
деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань проходження служби цивільного захисту	...75
Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування підприємницької діяльності електронних резидентів	...76

деяких законодавчих актів України щодо перших кроків дерегуляції бізнесу шляхом страхування цивільної відповідальності	...79
деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності суб'єктів державного сектору економіки	...80
Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення адміністративної відповідальності за незаконну торгівлю пальним	...81
Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення адміністративної відповідальності за порушення порядку встановлення та використання номерних знаків транспортних засобів	...82

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
6 жовтня 2022 року, 12 година 3 хвилини
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати! Перед продовженням пленарного засідання я вкотре хочу наголосити на необхідності неухильного дотримання безпекових правил у Верховній Раді України і непоширення інформації щодо початку пленарного засідання, його перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через 30 хвилин після завершення нашої роботи. Прошу всіх народних депутатів, представників уряду відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні народні депутати, Верховна Рада України працює в режимі одного пленарного засідання. Тому сьогодні відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання під час проведення восьмої сесії в умовах воєнного стану» та пропозиції Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп ми продовжуємо наше пленарне засідання.

За доброю парламентською традицією давайте розпочнемо роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Слава Україні!

Шановні народні депутати! Сьогодні вже триває 225 день повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти українського народу, проти нашої держави, проти цінностей демократії і гуманізму. Ворог підступно продовжує застосовувати важку артилерію та наносити авіаудари по мирних жителях Запоріжжя, Білої Церкви, Миколаєва, Харкова та багатьох інших українських населених пунктів. У відповідь на варварські обстріли та злочинні спроби анексії тимчасово окупованих територій наші мужні та незламні воїни щодня відвойовують захоплені українські землі, піднімають український прапор над селами та містами, крок за кроком наближаючи нашу перемогу. На превеликий жаль, жорстока боротьба не обходиться без жертв, гинуть на полі бою наші захисники і захисниці, зростають втрати цивільного населення.

Я прошу хвилиною мовчання вшанувати світлу пам'ять воїнів, полеглих у боях за захист суверенітету, незалежності і територіальної цілісності України, а також всіх мирних громадян, загиблих від рук російських загарбників.

(Хвилина мовчання).

Дякую, прошу сідати.

Шановні народні депутати, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися перед початком розгляду питань порядку денного надати час по 3 хвилини для виступів уповноважених представників депутатських фракцій і груп. Тому прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи.

Батенко Тарас Іванович, «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Ми переконані, що першочерговим завданням українського парламенту в умовах боротьби з агресором має бути гідне відзначення українськими парламентаріями внеску наших захисників і захисниць в Україну, в оборону і визволення українських земель. З цією метою наша депутатська група «Партія «За майбутнє» підготувала відповідний законопроект, у якому ми пропонуємо з часу його прийняття почати зараховувати один місяць служби військовослужбовців у зонах бойових дій за три місяці під час обчислення вислуги років, вислуги для призначення пенсій, стажу роботи. Один місяць за три місяці на фронті. Ми переконані, що самовідданість та героїзм українських захисників і захисниць, якими захоплюється весь цивілізований світ, заслуговують на належне відзначення державою.

Крім цього, ми пропонуємо надати право військовослужбовцям, які тривалий час перебували і перебувають на передовій, використати передбачену відпустку на провідування членів їхніх сімей, якщо такі знаходяться за кордоном. Адже військовослужбовці – це чи не єдина категорія громадян, яка найбільше заслуговує на право виїзду за кордон у сьогоднішніх умовах. Багато хто з них добровільно пішов у Збройні Сили України, місяцями перебував на «нулі», і під час відпустки має отримати можливість зустрітися зі своїми родинами, які, власне, перебувають за кордоном. Прохання до парламенту, коли цей законопроект буде внесений до сесійної зали, підтримати його саме в такій редакції.

Шановні друзі, ми знаходимося напередодні великого свята. Невдовзі ми будемо відзначати і вшановувати 80-річчя створення Української повстанської армії. Це була та армія, яка вже тоді гідно боролася із збройним агресором, двома тоталітарними режимами, що нацистським, що комуністичним, різниці глобальної між якими не було і немає.

Тому ми в цьому контексті вважаємо, що український парламент, піднімаючи свою суб'єктність (наскільки я розумію, ми сьогодні відновлюємо правила голосування за депутатські запити до Президента України і до всіх органів влади), має підтримати депутатський запит до Президента України про присвоєння звання Герой України останньому сотенному УПА, Мирославу Симчичу, якому на днях виповнюється 100 років. Напередодні 80-річчя УПА і його ювілею потрібно гідно вшанувати пам'ять усіх борців за незалежність України, які полягли. Давайте встигати вшановувати героїв прижиттєво.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям Слава!

Слово надається Німченку Василю Івановичу.

Будь ласка, Михайле Миколайовичу.

ПАПЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановні народні депутати! Шановні колеги! Ви знаєте, що в умовах російської агресії, коли є величезні успіхи українських Збройних Сил, нам потрібно тим не менш насамперед думати про соціальне майбутнє наших громадян. Саме соціальне майбутнє, тому що війна вносить корективи, і, якщо вже подивитися на тенденції демографічного розвитку і якості та кількості виробничих сил України, ми сьогодні бачимо, що нам необхідно докорінно реформувати систему соціального страхування.

Минулого тижня розглядався закон [№ 3663](#). Він якраз починає цю систему оптимізації соціального страхування для того, щоб ми внесли в логічне єдине ціле і систему єдиного соціального внеску, і систему одного соціального фонду, який би адміністрував цей соціальний внесок і виплатні каси, які виплачували б нашим громадянам, і при цьому ми могли би зекономити кошти страхових внесків наших громадян, підвищити їх соціальний захист.

Я хочу нагадати опонентам закону № 3663, що правління соціального фонду цього року жодного разу навіть не збиралося. На сьогодні, 6 жовтня, листки непрацездатності оплачуються лише за червень. Саме тому нам необхідно, знаючи ці майбутні ризики, докорінно змінити і заздалегідь підготуватися до цих процесів.

Я хочу подякувати Галині Миколаївні. Галино Миколаївно, нам необхідно зараз продовжити це питання, і логічно було б до кінця цього року передати ще функції Державного центру зайнятості Пенсійному фонду. І щоб ми у відповідності до Конвенції Міжнародної організації праці, яка ратифікована Україною, організували окремо Державний центр зайнятості і єдиний соціальний фонд, адміністрування і функції виконання якого доручити Пенсійному фонду, і виплатні каси. У такий спосіб ми могли б зберегти соціальні гарантії для наших громадян. Для того, щоб ми в майбутньому могли їх підвищувати, нам необхідно це зробити. Це є німецька, польська, європейська моделі. Деякі хочуть залишити нас у старій російській моделі, а ми маємо йти до європейської моделі соціального страхування, до підвищення соціального захисту наших громадян і подолати корупцію у фондах.

Уявіть собі нахабність цих фондів, якщо Фонд соціального страхування, знаючи, що Верховна Рада голосує закон у цілому, «пилить» 70 мільйонів гривень на софт, маючи мільйон доларів всього відкату. Потрібно не те, що ліквідувати ці функції, а ще і звернутися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрчишин Ярослав Романович, фракція «Голос». Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, сьогодні на нашому засіданні хотів би поговорити про три речі: перше – про партнерів, друге – про ворогів та третє – про їх агентів.

Щодо партнерів. Одним з перших у порядку денному стоїть наше звернення до міжнародної спільноти щодо наголошення на право про самовизначення народів РФ. Це надзвичайно важливо, і я дуже вдячний керівництву в парламенті, що порушують ці питання, але дуже часто, коли ми звертаємося занадто загально, ми маємо загальний результат. Нам надзвичайно важливо звертатися адресно.

У 1990 році один з так званих суб'єктів федерації, а саме Республіка Ічкерія, проголосила про свою незалежність. Ця незалежність була потоплена в крові. Я звертаюся до колег парламентаріїв підтримати проект постанови, який найближчим часом буде зареєстрований, про те, щоб засудити окупацію незалежної Ічкерії, і за те, щоб засудити геноцид чеченського народу. Наші брати чеченці зараз воюють з нами пліч-о-пліч. Давайте адресно звернемося до міжнародної спільноти, щоб засудити те, що Росія зробила з ічкерійцями.

Тепер щодо ворогів. Можна лише привітати те, що судова гілка влади нарешті починає очищуватися. Громадянин Росії суддя Львов таки позбавлений статусу рішенням керівника Верховного Суду України. І це показує, що те, як активно проводиться судова реформа, дає свої результати. Але треба йти далі. Вісімнадцять суддів, які підтримали його залишення в судовій гілці влади, мали б бути перевірені, а так само ті працівники Служби безпеки України, які провели нібито перевірку судді Львова і не помітили російського громадянства.

І стосовно агентів. Друзі, не може діяти в Україні церква окупанта. Московський патріархат має бути позбавлений будь-якого статусу в Україні, як би він не мімікрував.

Тому, друзі, давайте підтримувати партнерів, боротися з ворогами і не давати можливості діяти їхнім агентам.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович, група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні народні депутати! Дорогий український народ! Межа між добром і злом, між цивілізованим світом і варварами сьогодні чітка і всім зрозуміла. Ця межа починається одразу після тих холодних

окопів, в яких мужньо стоять українські воїни. З однієї сторони, в них за плечима цивілізований демократичний світ, який прагне гарного європейського майбутнього, з іншої – перед ними окупанти, терористи, котрі несуть лише смерть на тимчасово захоплених українських землях.

Ми з вами розуміємо, що кремлівська імперія вже за межами цивілізованого світу і, напевно, на кілька майбутніх поколінь назад у цивілізований світ не повернеться. Залишилося довести цю справу до кінця. Це важко, але ми це зробимо. Ми переможемо, ми вже перемагаємо, бо з нами Збройні Сили України, ці герої і героїні, які вражають своєю мужністю кожного українця і весь світ. Це ж Лиман, це ж Херсонщина, це ж початок деокупації Луганщини. Щиро дякуємо нашим Збройним Силам України за їхню мужність, їхні відверті серця, гарячі такі, сповнені українською енергією, демонструють всьому світові, як цей кровоненаситний кремлівський режим підходить до свого завершення, який перебуває абсолютно за межами цивілізованого світу. А ми повинні допомагати нашим Збройним Силам України, сконцентруватися всі разом для того, аби допомогти нашим мужнім воїнам, щоб здобути цю перемогу.

Ми повинні прийняти бюджет у наступному році, в якому будуть закладені високі зарплати для наших захисників і захисниць. Ми повинні працювати з міжнародною спільнотою, аби й надалі допомагали нам як воєнною зброєю, так і міжнародною матеріально-технічною допомогою, аби всіляко підтримати наші Збройні Сили України, адже вони показали, як можна забезпечити безпеку тут, у залі, в нашій країні, в Європі, у цілому світі. А саме такою є мета НАТО – безпека.

Тому завдяки Збройним Силам України ми заслуговуємо бути в НАТО, завдяки їхнім хоробрим серцям ми повинні бути членами НАТО. Дякуємо Збройним...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Штепа, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ШТЕПА С.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 77, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»).* Сьогодні вночі російські терористичні війська поцілили ракетами в багатопверхові житлові будинки в самому центрі Запоріжжя. Один із будинків зазнав прямого влучання, в ньому вщент зруйновано декілька під'їздів. Знаєте, що знаходиться поруч? Інші багатопверхові житлові будинки. Це навіть не прихований терористичний акт. Російські агресори свідомо б'ють по цивільній інфраструктурі та вбивають мирних людей. І нехай вони знають, що за кожного вбитого та кожного закатованого українця рано чи пізно буде відплата.

Ми звертаємося з цієї трибуни до всієї міжнародної спільноти: до політиків, дипломатів, звичайних громадян. Потрібно нарешті визнати Росію державою – спонсором тероризму. Ми просимо вас надати нам всю необхідну зброю, щоб якомога швидше закінчити цю війну. Допоможіть нам і засобами протиповітряної оборони. Потрібно негайно закрити небо над Україною, щоб покласти

край стражданням українців, які мирно спали у своїх оселях і їх вбило ракетами. Скільки ще має загинути громадян? Скільки ще має бути зруйновано будинків, щоб нарешті світ зупинив цей терор і в Україні запанував мир, який нам всі гарантували і обіцяли?

Станом на 12 ранку було відомо щонайменше про одну загиблу жінку та 22 постраждалих внаслідок нічного ракетного удару по Запоріжжю. Крім того, ворог продовжує ракетні обстріли і зранку знову були обстріляні в тому числі і цивільні об'єкти в Запоріжжі. Наразі тривають рятувальні роботи і ймовірно, що під завалами ще знаходяться люди.

Я прошу вшанувати хвилиною мовчання пам'ять загиблих від ракетних обстрілів цієї ночі.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Вічна пам'ять.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тимошенко Юлія Володимирівна. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, наша героїчна армія повертає нашу територію, перемагає в цій війні. Слава нашим героям!

Але постає питання, в яку країну повернуться люди з фронту, що вони тут побачать і взагалі що ви будujete. Я розумію, що в цьому залі мало кого цікавить зміст законів, але я хочу нагадати, що вже майже 40 законопроектів внесені до Верховної Ради, які радикально знищують права працюючих людей, з яких вісім – вже проголосовано і прийнято.

Наша команда просто подумала, як з цим боротися, що робити, коли моноліт більшості плює на всі права, на міжнародні конвенції. Абсолютна влада, ще раз підтверджено – абсолютно аморальна. Добитися до серця, до розуму, до логіки – це безпідставно. І тому наша команда вирішила діяти на міжнародному рівні.

Наша делегація за минулий тиждень відвідала Міжнародну організацію праці, зустрілася з генеральним директором, з усіма експертами, які аналізують ситуацію в Україні. Ми зустрілися з глобальними профспілками в країнах Європи, сформувавши достатньо чітку концепцію як захистити працюючих людей від вас, від ваших законів, від руйнації всього трудового законодавства. Ми домовилися, що ці 40 законопроектів, з яких вісім вже закони, будуть у пришвидшеному режимі проаналізовані в Міжнародній організації праці, буде зроблена незалежна експертиза.

У кожному з цих законів грубо, по-хамськи порушені міжнародні конвенції Міжнародної організації праці. Всі були на міжнародному рівні здивовані, шоковані, що взагалі в Україні, яка сьогодні бореться за життя, вистачає часу

і нахабності руйнувати законодавство про працю і позбавляти людей, які на фронті, їхніх прав як працюючих людей.

Ми домовилися, щоб після того як отримаємо експертизу, ми з глобальними профспілками працюватимемо з Європейською комісією. І по кожному законопроекті вашому уряду, вашому антисоціальному комітету було чітко вказано, які позиції міжнародних конвенцій треба повернути. Саме так з вами і треба діяти – через міжнародні організації, коли монопольна влада сьогодні перейшла всі червоні лінії.

Сьогодні так само буде голосуватися законопроект [№ 7628](#) про знищення колективних договорів. Ви не голосуйте за це.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Павленку Ростиславу Миколайовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

Артур Володимирович Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! Учора наша команда зазнала ще однієї болючої і непоправної втрати. У боях на Донеччині загинув наш партієць із Запоріжжя, кіборг, науковець, дуже порядна та світла людина В'ячеслав Зайцев. Вічна пам'ять герою і всім полеглим воїнам.

В'ячеслав, як і десятки тисяч інших захисників України, звільняв свою землю від російського окупанта. Поки весь цивілізований світ засуджує псевдо-референдуми під дулами автоматів і крадіжку окупованих територій України, Збройні Сили України залишаються найкращим антидотом від путінського безумства. Саме успіхи української армії змусили Путіна йти ва-банк, оголошувати на Росії «могілізацію», від якої росіяни тікають, як чорт від ладану, поспіхом анексувати окуповані території, щоб шантажувати весь світ і залякувати українців ядерним дрючком.

Варто відзначити, що значну роль у цьому шабаші під вивіскою референдуму на окупованих територіях відіграли ті, хто роками ховався у списках проросійських партій – партій, які заборонені українським судом, які тягнули сюди «русский мир». Наша команда розробила законопроект, норми якого дозволять провести масштабну люстрацію проросійських посіпак на всіх рівнях. Розраховуємо, що більшість у Верховній Раді готова підтримати цю ініціативу.

І якщо українська армія – головна запорука нашої сьогоднішньої перемоги, то членство в НАТО – запорука мирного життя наших дітей. Саме тому членство в НАТО завжди було стратегічною метою для команди «Європейська солідарність». Ми вітаємо рішення подати заявку від України на вступ до альянсу, і не просто вітаємо, а допомагаємо досягнути успіху своїми діями. Прямо зараз Петро Порошенко на міжнародних зустрічах у Швеції та Великобританії закликає партнерів підтримати заявку України. Більше того, він наполягає, щоб альянс розглянув пришвидшену процедуру прийняття за прикладом

Швеції і Фінляндії, бо Україна вже заплатила дуже високу ціну за право перебувати в НАТО без додаткових умов.

НАТО, ще більше зброї, ще більше пекельних санкцій проти Росії, міцна антипутінська коаліція та економічна підтримка України – ось п'ять головних елементів формули перемоги, які Порошенко презентував союзникам. І ми очікуємо, що ці п'ять пунктів не будуть порожнім звуком і для української влади. Наше головне завдання сьогодні – якісний бюджет на 2023 рік.

Якісний – це першочергове фінансування армії, а не витрати майже 100 мільярдів на дороги, як заплановано зараз. Якісний – це підтримка найвразливіших верств населення, а не економія на найбідніших. Якісний – це розумні витрати на правоохоронну систему, а не викинуті 2,5 мільярда на недолуге ДБР, яке знову клепає фіктивні справи проти політичних опонентів влади.

Фракція «Європейська солідарність» вже підготувала свою пропозицію до бюджету і готова відстоювати здоровий глузд під час формування кошторису країни, що воює, на наступний рік.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, час для виступів вичерпано. Я запрошую народних депутатів зайняти свої місця.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України я пропоную провести сигнальне голосування для прогнозування результатів голосування питань порядку денного.

Шановні колеги, я прошу народних депутатів взяти участь у сигнальному голосуванні і натиснути на зелену кнопку «За». Я нагадую, що необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло.

Шановні колеги, готові провести сигнальне голосування? Прошу народних депутатів взяти участь у сигнальному голосуванні.

«За» – 231.

За – 231, проти – 4, утрималося – 4, не голосували – 106. Все, як завжди. Дякую, шановні колеги.

Шановні народні депутати, я ще раз звертаюся до всіх народних депутатів, представників уряду із закликом неухильно дотримуватися безпекових правил у Верховній Раді України і не поширювати інформацію щодо перебігу пленарного засідання, прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через 30 хвилин після завершення нашої роботи.

Колеги, перелік питань, який був попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам надано. Переходимо до розгляду питань порядку денного.

Шановні колеги, а хто підписав? Фракція «Батьківщина» і хто ще?

Поки ми готуємося до розгляду питань, є заява з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ (підписали фракції «Батьківщина» і «Партія «За майбутнє»).

Слово надається народному депутату Яценку. Будь ласка.

ЯЦЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Шановні народні депутати! Шановний пане Голово! Дійсно, в країні війна, але на сьогодні вже шість місяців запити народних депутатів – основний інструмент роботи народного депутата, особливо мажоритарників, не зачитуються, чим грубо обмежуються права народного депутата. Ми лише пишемо звернення, на які сьогодні є прогалини в законодавстві, і фактично не реагують місцеві органи влади, міністерства, відомства тощо.

Тому, пане Стефанчук, до вас є велике прохання. Ви – спікер і маєте відстоювати інтереси парламенту, парламентаризму. Зробіть, будь ласка, так, щоб у нас працювала Конституція України і Закон України «Про статус народного депутата України», оголошуйте запити, будь ласка. Якщо, наприклад, ви не можете лише в п'ятницю, давайте прийнемо законопроект, автором якого є Шпак та інші народні депутати, щоб можна було це робити в будь-який день, чи давайте проводити в п'ятницю окреме засідання. Але ж давайте розуміти, що ми – демократична країна і маємо повністю відстоювати інтереси парламентаризму і людей, які нас обирали.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Оскільки ви згадали мене, я хочу поінформувати. На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися, що під час наших засідань...

Пане Антоне, я відповідаю вам. Вам цікаво чи ні? Пане Антоне Яценко! Вам цікава моя відповідь чи ви тільки питання вмієте ставити? Я відповідаю вам.

На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися з лідерами фракцій та груп, що кожен раз ми будемо надавати можливість зачитувати відповідні запити народних депутатів, щоб відновити цю функцію парламентського контролю. Я задовольнив вас? Перші запити до Президента будуть проголосовані

сьогодні в кінці дня, інші будуть зачитані завтра чи мною, чи Олександром Сергійовичем. Дякую вам.

На ваш розгляд вноситься проект Постанови «Про внесення змін до порядку денного восьмої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 7740-4](#)).

Шановні колеги, ми сьогодні домовлялися на засіданні Погоджувальної ради, що ми розглянемо це питання без обговорення. Прошу підготуватися до голосування, шановні народні депутати.

Я ставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою проекту Постанови «Про внесення змін до порядку денного восьмої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 7740-4](#)).

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до порядку денного восьмої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 7740-4](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Наступне питання – це проект Постанови «Про Заяву Верховної Ради України у зв'язку із злочинними рішеннями керівництва російської федерації щодо спроби анексії тимчасово окупованих територій Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей України» ([№ 8091](#)).

Я ставлю на голосування пропозицію про включення цього проекту постанови до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 302.

Рішення прийнято.

Я ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Але ми домовлялися, по 2 хвилини ми дамо від кожної фракції, але проголосуємо за скорочену процедуру. Прошу голосувати.

«За» – 275.

Рішення прийнято.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для представлення до слова запрошується Голова Верховної Ради України Руслан Олексійович Стефанчук.

СТЕФАНЧУК Р.О., Голова Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Ми вже декілька разів приймали відповідні постанови щодо того, що робить російська федерація в Україні. Сьогодні вашій увазі пропонується для розгляду проект Постанови «Про Заяву Верховної Ради України у зв'язку із злочинними рішеннями керівництва російської федерації щодо спроби анексії тимчасово окупованих територій Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей України».

Я хочу нагадати, що 30 вересня цього року президент російської федерації підписав так звані міжнародні угоди про включення до складу російської федерації тимчасово окупованих нею територій Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей України. Цим рішенням російська федерація вкотре грубо порушила державний суверенітет і територіальну цілісність України в рамках міжнародно визнаних кордонів, а також низку міжнародних правових актів.

У зв'язку з цим необхідно ухвалити відповідну заяву про злочинність і юридичну нікчемність псевдореферендумів та фейкової церемонії приєднання, проведеної в Кремлі, з метою запевнення міжнародної спільноти, що влаштований російським керівництвом спектакль жодним чином не змінює правового статусу тимчасово окупованих територій як суверенних територій України та не матиме жодних правових наслідків для адміністративно-територіального устрою і міжнародно визнаних кордонів нашої держави.

У заяві пропонується закликати ООН, ЄС, НАТО, парламенти та уряди всіх держав світу та міжнародні інституції засудити проведення російською федерацією фіктивних референдумів, не визнавати легітимними їх сфабриковані результати. Пропонується посилити санкційний тиск на російську федерацію, визнати російську федерацію державою-спонсором тероризму та запровадити відповідні санкції, ініціювати перегляд перебування російської федерації в ООН та її органах і організаціях.

З огляду на зазначене, я прошу підтримати цей проект постанови та проголосувати.

Дякую за увагу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Дякуємо, Руслане Олексійовичу.

Від комітету виступатиме Богдан Васильович Яременко. Будь ласка.

ЯРЕМЕНКО Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Партія «Слуга народу». Шановні колеги, проект цієї постанови, сподіваємося, завершує процес політико-правового реагування вищого законодавчого органу України на спроби російською федерацією анексувати наші території. Верховна Рада України займала принципову позицію щодо цих питань, починаючи зі спроб анексувати Крим і закінчуючи останнім кремлівським фарсом.

Відповідно до пояснювальної записки, за підписами авторів, проект постанови не потребує додаткового фінансування з державного або місцевого бюджетів. За наслідками розгляду законопроекту на засіданні комітету 5 жовтня комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України включити проект Постанови «Про Заяву Верховної Ради України у зв'язку із злочинними рішеннями керівництва російської федерації щодо спроби анексії тимчасово окупованих територій Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей України» до порядку денного восьмої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та прийняти його за основу та в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок та із запропонованою комітетом заміною, а саме абзац три тексту заяви викласти в такій редакції: «Верховна Рада України також категорично засуджує злочинне рішення федеральних зборів російської федерації про ратифікацію псевдоугод, про так зване включення до складу російської федерації тимчасово окупованих територій України, що ставить під сумнів і сам статус цієї федерації як легального державного утворення».

Прошу підтримати. Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми домовилися, кожна фракція і група матиме 2 хвилини на виступ щодо цього проекту постанови. Я прошу народних депутатів від фракцій і груп записатися на виступи.

Ярослав Іванович Железняк, фракція «Голос».

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Інні Романівні Совсун.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не передавати, так? Добре, дякую.

Юлія Володимирівна Тимошенко, фракція «Батьківщина».

Наливайченко Валентин Олександрович. Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане Голово! Шановні пані та панове! Сьогодні Верховна Рада говорить голосом усього українського народу. І ми чітко говоримо на весь світ, що ніяких референдумів під окупацією не буває, і у нас їх не було. Це перше.

Друге. Голосом усього українського народу ми заявляємо, що це черговий злочин окупації, який скоєний і самим Путіним, і його окупаційними військами на нашій землі.

Так само сьогодні ми чітко заявляємо і до ООН, і до Європейського Союзу, і до парламентів усього світу, що Україна єдина, і що ні в Автономній Республіці Крим, ні в Донецьку, ні в Луганську, ні на Херсонщині і на Запоріжжі не було і не буде ніяких фейкових референдумів, не буде окупації. Ми чітко заявляємо і говоримо, що злочини під виглядом так званих референдумів мають бути засуджені, покарання у вигляді санкцій на російську федерацію має бути тут і зараз.

Для тих, хто сумнівається, ми говоримо, що і в Китаї, і в Індії, і по всіх інших країнах ніхто ніколи не визнає цих квазіреферендумів. Так само, як Україна говорить, що ми, захищаючи себе і свою територіальну цілісність, захищаємо цілісність інших країн, які ставить під сумнів лише одна країна світу, лише один режим – російська федерація.

Наша відповідь і єдність в одному: тут і зараз не допустити, щоб агресор уникнув покарання. Ми вимагаємо, щоб Міжнародний кримінальний суд і трибунал засудили і керівництво російської федерації, і їх злочини проти людяності на нашій території. А ми нашу територію звільнимо, і Збройні Сили України...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Дмитруку Артему Геннадійовичу, депутатська група «Відновлення України».

ДМИТРУК А.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 133, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановний пане Голово! Дорогий український народе! Хочу, щоб мене почули в усіх куточках нашої країни: від села Грем'яч на Чернігівщині до мису Сарич у Криму, від села Рання Зоря на Луганщині до села Соломоново на Закарпатті. Дії рф щодо прийняття рішення про входження до складу не їхніх територій є нікчемними як за формою, так і за змістом. Єдиний наслідок цих дій – це збільшена доказова база для майбутнього трибуналу над авторами та виконавцями цієї війни. Не дивлячись на фіктивність останніх кроків, у будь-якому випадку це виклик як для міжнародної спільноти, так і для нас як для легітимного українського парламенту, що репрезентує позицію виборців, у тому числі і на окупованих територіях.

Депутатська група «Відновлення України» вважає, що ми маємо дати гідну відсіч подібним діям всією антипутінською коаліцією. Висловлюю щиру вдячність десяткам країн, які в оперативному режимі висловили свою справедливую позицію і не визнали як зрежисовані псевдореферендуми, так і подальші дії російської влади. Такі кроки наших друзів є гідним прикладом для наслідування в усьому світі.

Формула досягнення миру в Україні відома, її не треба шукати. Це збільшення військової підтримки української армії, це потужні санкції проти рф. Нашу країну, наш народ не зламати і не підкорити. Все буде Україна!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Бондарю Михайлу Леонтійовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Передайте, будь ласка, слово Софії Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Україні пощастило із вдареним на всю голову північним сусідом – московською федерацією, такою «великою и могучей страной», що унітази, пральні машинки і електрочайники для них є великим скарбом.

Але як так вдається московській федерації, порушуючи всі норми міжнародного права, знищуючи систему міжнародної безпеки, все одно залишатися на плаву і здійснювати акти агресії щодо України і щодо інших держав світу? Зокрема, це пояснюється тим, що станом на сьогодні московська федерація дуже ефективно і активно використовує інструментарій демократії задля агресії, вбивства, анексії і розрухи, які вона несе по всьому світу.

Про що йдеться? Навіть ті самі референдуми, псевдовибори і псевдоприєднання – це інструментарій нібито демократичного світу, який московська федерація використовує для аргументації і для впливу на своє власне населення, для психологічного впливу на міжнародну спільноту, але так само, як механізм довгої дії для подальшого формування порядку денного світу. Щобільше, усі ці псевдореферендуми і псевдodemократичні кроки, які вона здійснює, використовуються задля налагодження діалогу, від якого зараз з московською федерацією відмовляються всі цивілізовані держави світу. На жаль, московська федерація використовує також і міжнародні організації, і різноманітні трагедії, які є у світі, задля того, щоб проштовхувати свій порядок денний.

Україна сьогодні має реагувати незвичним чином, має пропонувати гібридні відповіді, які не будуть очікувані для московської федерації. Саме тому наступний проект постанови про самовизначення народів є одним із таких кроків. І зараз ми як держава, яка тримає оборону усього цивілізованого світу проти держави-терориста, має пропонувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Папієву Михайлу Миколайовичу, депутатська група «Платформа за життя і мир». Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні народні депутати! Шановні колеги! Територіальна цілісність України – це є святе, це те, за що сьогодні і українські військові, і цивільні громадяни віддають своє життя у протидії російській агресії.

Наша група підтримуватиме цей проект постанови. Ми вважаємо, що ратифікація федеральними зборами російської федерації цих псевдоугод ставить під сумнів сам статус цієї федерації як державного утворення.

Тому ми закликаємо усі структури: і Організацію Об'єднаних Націй, і Європейський Союз, і структури НАТО, інші країни та їх уряди підтримати Україну і зберегти територіальну цілісність нашої держави.

Шановні колеги, давайте об'єднаємося навколо підтримки цього проекту постанови. Це є свята справа, і я думаю, що ми переможемо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Ковальчуку Олександровичу Володимировичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

КОВАЛЬЧУК О.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово Богдану Яременку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яременко Богдан. Будь ласка.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Виборчий округ № 215, партія «Слуга народу». Шановні колеги, ми прекрасно знаємо, що вже понад 61 тисяча російських окупантів познайомилися з українською землею. Іншого способу для росіян і росії отримати українську землю немає і не буде. Дірку від бублика, а не українські території, отримає росія. Дискутувати немає потреби. Цю позицію засвідчив український народ і Збройні Сили України.

Закликаю голосувати і прийняти цю заяву. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Тарасу Івановичу Батенку, депутатська група «Партія «За майбутнє».

БАТЕНКО Т.І. Шановні колеги, що тут скажеш? Чи бажання відродити Радянський Союз, чи бажання повернутися до якихось кордонів Російської імперії 1913-1914 років – це все бажання хворої уяви і «записок сумасшедшого». І саме під тим кутом зору, я вважаю, як «записки сумасшедшого», сьогодні оцінюють кроки президента Путіна в усьому світі. І навіть як не хотів би президент путін робити виклик західній цивілізації, інша частина цивілізації теж його в цьому не підтримує. Я говорю про Китай, навіть про Іран, який сказав, що він поважає територіальну цілісність держави.

Путін залишився в абсолютному розумінні на самоті, навіть самі мешканці російської федерації у своїй більшості його не підтримують. Бо як влучно сказав відважний чоловік у росії Дмитрій Муратов, якого від арешту сьогодні рятує лише «кольчуга» лауреата Нобелівської премії, до 24 лютого пересічний громадянин російської федерації спати не міг, думаючи, опиниться він разом у кордонах із Запоріжжям чи Маріуполем, чи не опиниться.

Я вважаю, що ми все правильно робимо. Наше військо, наші Збройні Сили України показують цю недолугість кроків російської федерації, російської влади, яка пішла на цей маніакальний крок. Більше того, ніхто не забутий і нічого не забуто. Ми не забудемо жодного прізвища представника ради федерації і державної думи, які проголосували за цю незаконну анексію. І, безумовно, в рамках майбутнього міжнародного відповідного договору, який увінчається арештом і судилищами над тими, які голосували за них, усі будуть покарані і притягнуті до кримінальної відповідальності. А Україна поверне всі свої території, які були станом на 1991 рік.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, завершальна промова. Павло Андрійович Бакунець, депутатська група «Довіра». Після цього переходимо до голосування.

БАКУНЕЦЬ П.А. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Дорогий український народе! Весь цивілізований світ сьогодні від імені всього українського народу, Верховна Рада України, висловлюючи думку всіх українців, звертається до міжнародної спільноти для того, аби визнати неправомірність, аби побачити цинізм цих фіктивних референдумів, цієї незаконної анексії українських тимчасово окупованих ворогом територій.

Ми разом зможемо перемогти цих окупантів, терористів.

Це кремлівське зло, яке лізе чоботом людиноненаситності, кровоненапитності на наші українські землі. Наші українські воїни обов'язково переможуть цих терористів і окупантів. Ми вже перемагаємо, і скоро за нами буде перемога.

Сьогодні ми звертаємося до світової спільноти для того, аби ще трохи допомогти українським воїнам здобути цю перемогу. Всього лише потрібно від світової спільноти не визнавати цих фіктивних референдумів, цієї ганебної анексії українських територій, посилити міжнародній спільноті санкції проти цієї «кремлівської федерації», визнати росію країною – спонсором тероризму, збільшити нам військову допомогу і зрештою прийняти Україну в НАТО, адже мета НАТО – це безпека у світі, а українські воїни забезпечують безпеку Європи і всього світу. Тому завдяки українським воїнам ми заслуговуємо бути членами міжнародної організації НАТО. Подякуємо за це нашим Збройним Силам України. Слава ЗСУ!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Прошу зайняти свої місця, ми переходимо до прийняття рішення.

Я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Заяву Верховної Ради України у зв'язку із злочинними рішеннями керівництва російської федерації щодо спроби анексії тимчасово окупованих територій Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей України» ([№ 8091](#)) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та з необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 315.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, наступне питання – проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до міжнародного співтовариства про підтримку права на самовизначення народів Російської Федерації» ([№ 8105](#)).

Шановні колеги, я ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 298.

Я ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми домовлялися заслухати доповідь, потім кожна фракція та група виступатиме по 2 хвилини. У мене єдине прохання, оскільки це новий проект постанови, давайте, якщо можна, я зачитаю звернення, і після цього ми перейдемо до його обговорення.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається для представлення Голові Верховної Ради України Руслану Олексійовичу Стефанчуку.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановні колеги! Шановні народні депутати! Постанови Верховної Ради, які ми голосували до цього, були більше спрямовані на рефлексію щодо того, що робила російська федерація щодо України. Ця заява концептуально інша, вона переводить Верховну Раду в частину активної діяльності на політичному фронті світу.

Тому, з вашого дозволу, я зачитаю звернення Верховної Ради України, яке пропонується прийняти.

Звернення Верховної Ради України до міжнародного співтовариства про підтримку права на самовизначення народів російської федерації.

«Засвідчуючи незмінність позиції України щодо неухильного виконання норм та принципів Статуту Організації Об'єднаних Націй, Загальної декларації прав людини, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього, Міжнародної конвенції про ліквідацію всіх форм расової дискримінації, Декларації ООН про права корінних народів, Декларації ООН про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН, Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі, підкреслюючи ключове значення необхідності дотримання загальноновизнаних принципів міжнародного права, включаючи принципи незастосування сили чи погрози силою, державного суверенітету, територіальної цілісності незалежних держав, поваги до прав людини, добросовісного виконання міжнародних зобов'язань, самовизначення народів, рішуче засуджуючи триваючу з лютого 2014 року збройну агресію російської федерації проти України, яка також супроводжується насильницьким захопленням частини суверенної території України, як таку, що суперечить загальноновизнаним нормам і принципам міжнародного права, враховуючи численні резолюції, заяви, вимоги та рекомендації міжнародних організацій та їхніх парламентських асамблей, у тому числі ООН, Європейського Парламенту, Парламентської асамблеї Ради Європи, Парламентської асамблеї Організації з безпеки і співробітництва в Європі, Парламентської асамблеї НАТО, Європейської комісії «За демократію через право» (Венеційської комісії) із засудженням порушень російською федерацією прав людини, політично і національно вмотивованих переслідувань та закликами до російської влади щодо неухильного дотримання своїх зобов'язань і негайного звільнення всіх незаконно ув'язнених, підкреслюючи також, що реалізуючи свою загарбницьку імперіалістичну політику, росія століттями вчиняє геноцид поневолених народів, ігнорує принципи рівноправності та самовизначення народів, грубо

порушує права корінних народів та громадян, які належать до національних меншин, звертаючи увагу на те, що навіть проводячи загарбницьку війну проти України російська влада здійснює геноцид народів російської федерації, зокрема використовуючи для цього оголошену нею мобілізацію, наголошуючи, що тоталітаризм та авторитаризм російської влади становлять загрозу для вільного, демократичного розвитку народів росії та реалізації їх права на самовизначення, а її імперська політика не сумісна зі Статутом ООН, загальновизнаними нормами та принципами міжнародного права, Верховна Рада України:

1) підтримує невід'ємне право народів російської федерації на самовизначення відповідно до Статуту ООН, загальновизнаних норм та принципів міжнародного права;

2) закликає міжнародне співтовариство до вжиття всіх необхідних заходів для:

припинення переслідування кремлівським режимом лідерів та членів національно-визвольних рухів народів російської федерації;

припинення практики депортації та внутрішнього переміщення громадян росії з метою спотворення етнічного складу регіонів російської федерації;

беззаперечного гарантування громадянам російської федерації права на вільне висловлення поглядів, думок, участь у мирних зібраннях, свободу об'єднань, свободу совісті та віросповідання, а також на забезпечення вільного розвитку традицій та культурної самобутності народів російської федерації;

4) звертається до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської асамблеї Ради Європи, Парламентської асамблеї НАТО, Парламентської асамблеї ОБСЄ, Парламентської асамблеї ГУАМ, національних парламентів держав світу із закликом стосовно:

послідовної підтримки народів російської федерації у реалізації ними права на самовизначення і посилення всебічної підтримки України задля її перемоги в російсько-українській війні з подальшою деімперіалізацією російської федерації та деколонізацією народів, що приєднані та утримуються в її складі».

Шановні друзі, є пропозиція підтримати цю заяву. Наше звернення можна охарактеризувати одвічним Шевченковим: «Вставайте, кайдани порвіте!»

Дякую. Слава Україні! *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, від комітету Богдан Васильович Яременко.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Виборчий округ № 215, місто Київ, політична партія «Слуга народу». Шановні колеги! Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва 6 жовтня 2022 року на своєму засіданні ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України включити проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до міжнародного співтовариства про підтримку права на самовизначення народів Російської Федерації» до порядку денного восьмої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання

та прийняти його за основу та в цілому з урахуванням техніко-юридичним правок. Рішення одноголосне.

Шановні колеги, я хочу подякувати авторам цього документа, тому що з моєї точки зору на наш розгляд представлено документ, який має аналогічну вагу до Декларації про державний суверенітет. Цим документом ми осмислюємо свою роль у світі, свою відповідальність перед іншими народами. Ми не лише осмислюємо себе як жертву агресії, ми не лише констатуємо себе як державу, здатну зупинити будь-якого агресора, ми, нарешті, говоримо про свою здатність захистити і оборонити інших гнаних та пригноблених.

Так, українська держава не може відчувати себе безпечною, поки на її території знаходяться російські окупанти. Але ми не можемо відчувати себе безпечними і тоді, коли окупованою внутрішнім узурпатором і зовнішнім агресором є Білорусь, поки тимчасово окупованими є території Молдови, Грузії, Азербайджану. Українська демократія і українська нація не почуватиметься вільною, допоки невільними будуть народи росії: дагестанці, чечени, тувинці, буряти та всі інші.

Колеги, прошу підтримати цей історичний документ.
Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Богдане Васильовичу.

Шановні колеги, ми домовлялися по 2 хвилини від фракцій і груп. Прошу фракції і групи записатися на виступи щодо цього питання.

Слово надається народному депутату Заремському Максиму Валентиновичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Прохання передати слово Черневу Єгору.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єгор Чернів. Будь ласка.

ЧЕРНІВ Є.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Російська федерація 30 років намагається всіх переконати, що вона є правонаступницею СРСР. І в чому вона точно є правонаступницею – в тому, що вона є тюрмою народів, які населяють російську федерацію сьогодні. Більш того, під час військової агресії, під час війни російської федерації проти України вони якраз такі і намагаються знищити ці народи. Фактично це геноцид тих самих дагестанців, чеченців, бурятів тощо.

І саме зараз, коли російська федерація найбільш слабка через те, що вона зайшла в Україну і Україна їй стала поперек горла, тому що Збройні Сили України дають гідну відсіч російській федерації, відкривається можливість для цих поневолених народів з правом на самовизначення. Як казав лідер чеченського народу: «Росія впаде, коли зійде українське сонце». І українське сонце сходить саме зараз. А тому ми виступаємо за самовизначення чеченців, дагестанців, тувинців, татар та інших народів російської федерації.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Слово надається Железняку Ярославу Івановичу.

Я так розумію, що виступатиме Юлія Леонідівна Клименко. Будь ласка.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, вітаю вас! Насправді росія сіє зло, смерть і колонізацію вже багато сторіч. І було наївно думати, що вона не прийде в Україну, не розпочне війну і не буде вбивати українців. Тому було зрозуміло, що рано чи пізно вона прийде сюди, тому що вона прийшла в Чечню, в першу і другу чеченську війну, вона вбила 120 тисяч населення, 200 тисяч з мільйонного населення було поранено. І так відбувається з будь-якими країнами, народами, які входять в орбіту росії. Росія їх спочатку колонізує, потім вбиває всіх, хто не згоден з російською імперіалістичною політикою.

Тому, безумовно, це історичний документ, тому що ми, українці, боремося не лише за нашу свободу і незалежність, ми даємо шанс всім колонізованим народам, яких колонізувала росія останні мінімум 30 років, а то і більше, отримати право на свободу, на свою незалежність. Користуйтеся моментом, поки ми тримаємо цього монстра. І ми доб'ємо цього монстра в Україні, викинемо його на територію росії. Користуйтеся моментом, отримуйте свою незалежність, живіть, захищайте свої сім'ї, захищайте свої землі, і таким чином ми знищимо це імперське зло, яке повинно згинуть і більше не з'являтися в історії людства.

Тому ми, безумовно, підтримуємо цей проект постанови і докладатимемо максимальну зусиль, щоб росія і російські народи мали право на самовизначення і незалежність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Кучеру Миколі Івановичу, депутатська група «Довіра».

Пані Лариса Білозір. Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні українці! Депутатська група «Довіра», безумовно, підтримуватиме цей надзвичайно важливий, історичний проект постанови. Адже всім нам сьогодні стало зрозуміло, що Російська Федерація здійснює геноцид корінних народів, використовуючи війну в Україні, мобілізуючи і винищує національні меншини росії. Росія у війні з Україною свідомо знищує свої нацменшини і відправляє їх на заріз в Україну. Чи зрозуміли це народи Бурятії, Калмикії і Мордовії, чи будуть чинити спротив, ми побачимо. Але серед офіційно визнаних, вже вбитих, загиблих російських військових 40 відсотків – справді, це вже нацменшини. Насправді, їх набагато більше.

Росія використовує війну проти України для того, щоб зменшити чисельність нацменшин у своїй демографії. Геноцидна війна проти України має стимулювати рухи серед корінних народів і спрямовувати їх на звільнення з-під диктаторського режиму Кремля. У перемозі України вікно можливостей для того, щоб позбутися диктату російського тоталітарного режиму. Ми закликаємо народи і парламенти та уряди членів ООН, Ради Європи, Європейського Союзу надати підтримку та допомогу в реалізації прав корінних народів росії і відповідно до декларації ООН і численних резолюцій.

Тому наше звернення до міжнародного співтовариства про підтримку права на самовизначення народів російської федерації – це один із перших кроків, щоб звернути увагу на цю проблему.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Батенку Тарасу Івановичу, «Партія «За майбутнє».

БАТЕНКО Т.І. Шановні колеги! Путін відкрив ящик Пандори, який тепер не зупинити. Фактично він не тільки почав геноцид і етноцид на території України, він розпочав аналогічні процеси у себе дома, в цій неоколоніальній імперській російській федерації. Ми більш ніж переконані, що це одна із ознак фашизму. Прямим послідовником цієї ідеології, ідей Ільїна, Дугіна, Солженіцина, власне, є президент Путін.

Ми розуміємо, що захищаємо насамперед свою територію, себе. Поряд із цим ми захищаємо європейські цінності і європейський порядок. Ми розуміємо, що наша перемога на фронті буде циклічною реакцією для відповідних процесів децентралізації і самовизначення на території росії. Але не стільки росіяни, а малі народи повинні самі це розуміти і усвідомлювати. Інакше це закінчиться вичищенням і геноцидом малих народів на території російської федерації у рамках так званої мобілізації. Це стосується не лише бурятів, а й тувинців, дагестанців, чеченців. Це стосується європейських народів, яким є народ Карелії, це стосується Хабаровського краю, де є багато українців і яких сьогодні дуже активно

призивають у рамках цієї мобілізації, тому що вони є опозиційно налаштовані до сьогоднішнього режиму російської федерації.

Тому ми переконані в тому, що це неминучі процеси. Ці процеси будуть кроваві. Це не буде мирний розпад, як було Радянського Союзу в 1991 році. Але поразка Росії у війні і падіння режиму Путіна неминуча, і Україна в цьому докладі рішучих зусиль.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям Слава!

Софія Романівна Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». Шановні друзі, ми приймаємо історичне рішення, надзвичайно важливе – про право на самовизначення поневолених, колонізованих народів цією тюрмою народів російської федерації. І звертаємося до всього світу, щоб вони зробили те саме. Це дуже важливо.

Сьогодні Україна вирвалася з цієї тюрми народів, і ми зі зброєю в руках захищаємо свою волю. Ми обов'язково переможемо. Але після цього ми маємо не зупинитися, а простягнути руку тим, хто теж має право на своє вільне життя і чие право забрала росія, яка є сьогодні фактично раковою пухлиною. Вона атакує здорові нації, перетворює їх у хворі і знищує.

Подивіться, все почалося з Ічкерії. У 2000 році вони остаточно підкорили Чечню, і після того сьогодні в Україні воюють, тоді ще ненароджені чеченські хлопчики, вбивають українців. Через таких гауляйтерів, колаборантів, зрадників свого народу, як їхній фельдмаршал дон-дон Кадіров. Ну, яка країна – такі і фельдмаршали.

Друзі, далі вони продовжили. Далі була Абхазія, Південна Осетія, Крим, Донбас – всюди одне й теж саме. Захопили, людей перетворили на м'ясо, кинули вбивати інших, щоб захопити нову територію. Це треба припиняти.

У Верховній Раді лежить проект постанови про визнання незалежності Ічкерії. Давайте прийmemo це рішення. Деїмперіалізація росії почнеться з Кавказу. Российская империя должна рухнуть, а Кадырова нужно казнить по закону гор.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич, «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово, прошу передати слово народному депутату Павленку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Юрій. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, ми, без сумніву, підтримуємо дане звернення. Ми вважаємо, що народи росії, які поки що об'єднані під дахом російської федерації, заслуговують на кращу владу.

Переконаний, що наше звернення сьогодні прийде до кожної нації, кожної національності, які багато років поневолені російською владою. Переконаний, що той сигнал, який вони отримають з України, що ту силу і мужність, яку сьогодні демонструють українські захисники, вони відчують, для своїх кроків, рухів, для свого визначення і ухвалення своїх рішень.

Впевнений, що сьогодні Україна може стати певним центром для кожної нації, яка сьогодні є поневоленою московською владою. Ми можемо продемонструвати тут на своїй території, прихистити ті осередки національно-визвольних рухів, які є у багатьох народів, які проживають у російській федерації. Ці дії будуть не лише нашими словами і голосними заявами, а це буде реальна допомога і підтримка кожній нації, кожній народності, які хочуть мати незалежність.

Впевнений, що наше звернення почують і міжнародні інституції, а кожна народність і кожна нація після цієї заяви буде чітко знати, що кожний їхній рух, кожна їхня дія буде підтримана українською державою.

Впевнений у нашій перемозі, впевнений у тому, що наша перемога дасть можливість перемогти кожній нації і народності поки що російської федерації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Кісільову Ігорю Петровичу, депутатська група «Відновлення України».

Але я так розумію, що передають слово Олегу Вороньку. Так? Будь ласка.

ВОРОНЬКО О.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 103, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Виборчий округ № 103, депутатська група «Відновлення України». Шановні колеги, в російській федерації сьогодні проживає майже 200 національностей, кожна з них має власну мову, проте кількість представників етнічних меншин поступово зменшується. Російська державна машина планомірно асимілює корінні народи, не дає розвиватися іншій самобутності та ідентичності. У разі непідкори з людьми

може статися те, що сталося з чеченським народом, коли внаслідок кривавої бійни і відвертого геноциду до влади прийшли прокремлівські сили.

Ми переконані, що кожен народ має право на самовизначення, так, як це трактує Статут ООН. Світове співтовариство не може бути німим глядачем того, як нинішній кремлівський режим переслідує національних лідерів та активістів, здійснює тіншову депортацію народів, розмиває етнічний склад суб'єктів федерації. Базові права цих людей мають бути захищені.

З лютого цього року слова з часткою «де» стали такою собі модною частиною політичної лексики. Тож давайте залишатися в тренді. Єдиним можливим майбутнім для Росії може бути її деколонізація і деімперіалізація.

Депутатська група «Відновлення України», безумовно, підтримує це звернення парламенту. Ми закликаємо представників інших фракцій та груп теж підтримати його.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, завершальний виступ.

Крулько Іван Іванович, фракція «Батьківщина». Я прошу народних депутатів зайняти свої місця, тому що ми голосуватимемо за історичний проект постанови.

Іван Іванович Крулько, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Дійсно, це дуже важливе рішення, яке, я переконаний, український парламент прийме одностайно всіма фракціями, які присутні в цьому залі. Його мета полягає в тому, щоб нарешті послідовник і правонаступник Советського Союзу (а Советський Союз був тюрмою народів) – росія залишилася тою самою тюрмою народів, надаючи можливість, а ми її змусимо до цього, щоби ті народи, які поневолені російською федерацією, які включені до російської федерації невідповідно до їх волі, а прийшовши туди зі зброєю силою так само як росія намагалася колонізувати Україну, так само, як росія веде таку ж саму загарбницьку, колонізаторську війну проти нашої держави, щоб усі народи мали право на самовизначення і могли звільнитися з цього ГУЛАГу, який створений імперським режимом, продовжувачем тих традицій, так званими «собирателями». Вони ніякі не «собиратели», а загарбники.

Але я хотів би сказати, шановні колеги, що ми не будемо першими в переліку тих, хто в Україні визнавав право народів, які колонізовані російським режимом, на самовизначення. Мій колега по фракції «Батьківщина» Валентин Наливайченко очолював Службу безпеки України. Так от, за часів його керівництва Службою безпеки були розсекречені дані, де Українська повстанська армія приймала рішення про те, щоб звернутися до світу і надати

можливість загарбаним народам, які є в складі росії, бути звільненими і мати право на самовизначення.

Так що ми будемо продовжувачами традицій державотворення і тих рішень, які приймали наші славні попередники і намагатися демократизувати росію. Голосуємо «за».

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, прошу підготуватися до голосування.

Я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до міжнародного співтовариства про підтримку права на самовизначення народів Російської Федерації» ([№ 8105](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 322.

Рішення прийнято.

Прикро, що комусь пробіжка в залі важливіша, ніж історична постанова.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, це перша така постанова. Завтра нами буде голосуватися ще один проект постанови. Я просто хочу повідомити лідерів фракцій. Проект постанови вже на реєстрації, тому прошу підтримати його завтра.

Артур Володимирович Герасимов з процедури. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні колеги! У мене є пропозиція поставити зараз на голосування питання, як ми це робили на попередніх засіданнях, для того, щоб наше обговорення проектів постанов [№ 8105](#), [№ 8091](#) було обов'язково показано телеканалом «Рада».

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу підтримати і проголосувати.

«За» – 295.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону «Про приєднання України до Угоди про заснування та Статут Європейської організації публічного права» ([№ 0169](#)). Ми домовлялися без обговорення, тому я одразу ставлю на голосування цю пропозицію.

Я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про приєднання України до Угоди про заснування та Статут Європейської організації публічного права» (№ 0169) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 313.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, до мене прийшов лист, підписаний усіма фракціями і групами. Це про присудження в 2022 році Премії Верховної Ради України за внесок молоді у розвиток парламентаризму, місцевого самоврядування. Є можливість проголосувати його одразу без обговорення? Давайте проголосуємо. Підписано всіма фракціями і групами.

Тому я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про присудження у 2022 році Премії Верховної Ради України за внесок молоді у розвиток парламентаризму, місцевого самоврядування» ([№ 8102](#)) у цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 315.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання – проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу щодо поглиблення економічної співпраці та продовження дії тимчасових заходів з лібералізації торгівлі» ([№ 8075](#)).

Шановні колеги, є можливість проголосувати її без обговорення?

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного проекту постанови № 8075. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 311.

Рішення прийнято.

Я так розумію, є загальне розуміння, голосуємо без обговорення.

Я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу щодо поглиблення економічної співпраці та продовження дії тимчасових заходів з лібералізації торгівлі» (№ 8075) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Я ж запитав вас, чи без обговорення, ви погодилися.

Шановні колеги, давайте розглянемо це питання за скороченою процедурою. Якщо інших бажаючих немає, надамо можливість виступити Артуру Володимировичу. А якщо є бажаючі, тоді давайте розглянемо за скороченою процедурою.

Я ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи ті фракції, які хочуть виступити: два – за, два – проти.

Народний депутат Марусяк Олег Романович, фракція політичної партії «Слуга народу».

Кому передати? Мезенцева. Будь ласка.

МАРУСЯК О.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Передайте слово Мезенцевій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марія Мезенцева. Будь ласка.

МЕЗЕНЦЕВА М.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Дуже важливе голосування. Чого воно стосується? Не загальних філософій і цінностей, а дуже конкретних економічних показників.

Шановні колеги, відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України наш Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу розглянув законопроект, який був внесений паном Арахамією, паном Гетманцевим і низкою співавторів щодо пролонгації угоди, яка стосується економічних питань. Це продовження торговельних пільг, які застосовуються до українських товарів, це збільшення нашого експорту, це відновлення торговельних потужностей і підтримка товаровиробників, які, незважаючи на повномасштабну агресію Російської Федерації проти України, продовжують експортувати на пільгових умовах, це також збереження існуючих робочих місць і створення нових.

Ми пам'ятаємо, дорогі друзі, статистику скільки нових підприємств і підприємств було зареєстровано після 24 лютого. Тому просимо даним проектом постанови продовжити існуючий договір від 30 травня 2022 року, і наразі зазначений регламент, що він діє до 5 червня 2023 року. Це підтримка реального сектору економіки для того, щоб Україна розвивалася, продовжувала виконувати Угоду про асоціацію, і як ви пам'ятаєте, вже в статусі кандидата до нашого повноцінного членства ця угода була продовжена.

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу рекомендує даний проект постанови до голосування. Прошу підтримати, шановні колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наливайченко Валентин Олександрович, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Іван Григорович Кириленко. Будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Цей проект постанови стоїть окремо порівняно з іншими документами, які ми сьогодні розглядаємо. Це надзвичайно важливий документ. Руслане Олексійовичу, не вистачає одного пункту. В проекті постанови потрібно додати: доручення уряду і профільним комітетам забезпечити безумовний контроль і супровід цього документа в Європейському Союзі. Бо нам надзвичайно важлива позитивна, результативна реакція європейської спільноти. Поясню, чому так.

Друзі, сьогодні майже половина видатків бюджету фінансується за рахунок міжнародної допомоги: грантами, позиками, кредитами і таке інше. Але у вересні це було вдвічі менше, ніж у серпні. Тобто безкінечно це тривати не може. Європу теж очікує серйозна зима і випробування. Ціни, економія енергоносіїв – це теж додаткові затрати. Мільйони наших співвітчизників на утриманні в країнах Європейського Союзу, але до трьох років.

Ми можемо, хочемо і повинні, треба нам заробляти самим. І ми готові це робити. Це суть цього проекту постанови і звернення. Як сказав мій попередній колега, що це наші робочі місця, додаткові виробництва, додаткові потужності, повернення працездатних співвітчизників з-за кордону додому.

І ще одне. Ми повертаємо хоч частково справедливість, яка трохи була дискримінована під час підписання Угоди про асоціацію. Наших виробників деякі пункти точно не влаштували.

«Батьківщина» голосує «за». І просимо всіх підтримати. Обов'язково має бути пункт: контроль і супровід.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна Ніна Петрівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Миколі Княжицькому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Княжицький. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська

солідарність»). Дякую, колеги. Звичайно, фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме цей проект постанови. Ми взагалі твердо переконані, що це ще раз засвідчує наше бажання рухатися до повноправного членства в Європейському Союзі і всі торгові пільги мали б діяти аж до моменту нашого членства в Європейському Союзі.

Я пам'ятаю, коли ми підписували Угоду про асоціацію. Для мене особисто було великою честю очолювати парламентський комітет. І знаєте, коли виступала моя колега з провладної фракції, я трошки був здивований, коли вона сказала, що це не питання про цінності. Це якраз питання про цінності, бо якщо ми просимо пільги, то мусимо виконувати і ті вимоги, які перед нами поставив Європейський Союз для виправдання нашого кандидатства і повноцінне членства: це і реформа відбору суддів Конституційного Суду, і формування ВРП і ВККС, і проведення чесного конкурсу директора НАБУ, і прийняття закону про медіа, який би не обмежував медіа, а робив їх вільними, та багато інших надзвичайно важливих зобов'язань.

Частина з них ми вже виконуємо. Але маємо усвідомити, що не відбудемо ми країну без реальної допомоги не лише держави, а й приватних інвестицій з Європейського Союзу і Сполучених Штатів. Ми бачимо, що зараз все, що ми можемо вивозити, це на захід. Наші порти поки що, на жаль, заблоковані. Частина східних країн є союзниками агресора. Наш єдиний вихід, щоб залучити приватні інвестиції для відбудови того ж Маріуполя, інших окупованих територій, це зробити чесні і прозорі суди, побудувати демократію і говорити про цінності, а не відкидати їх, як дехто робить тут зараз.

А цей проект постанови фракція «Європейська солідарність» підтримує.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Макаренку Михайлу Васильовичу, депутатська група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

МАКАРЕНКО М.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»*). Шановний пане головуєчий, прошу передати слово Колтуновичу Олександрю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»*). Дякую, шановний Руслане Олексійовичу.

Шановні колеги, питання поглиблення інтеграційної політики – це, безумовно, не периферійні другорядні питання, вони мають економічну природу. І навіть такий євроскептик, як я, все одно підтримує даний проект постанови, тому що він економічний. Регламент Європейського парламенту якраз і стосується тимчасових заходів щодо лібералізації торгівлі, звільняються кілька основних мит: мито для промислової продукції, призупинення застосування системи вхідних цін на фрукти і овочі, призупинення антидемпінгових мит та імпорту, призупинення застосування глобальних захисних заходів. Але це стосується зовнішнього ринку.

Я хочу звернути увагу на те, що стосується нашого внутрішнього ринку, і воно також пов'язане з зоною вільної торгівлі з Європейським Союзом. У пояснювальній записці до документа ви зазначаєте, що 17,9 мільярда доларів був експорт товарів в цьому році, в минулому ця цифра – 26,7. Але ж ніхто не каже про те, що в нас від'ємне сальдо зовнішньої торгівлі з Європейським Союзом мінус 2 мільярди доларів. У цьому проекті постанови вона декларативна, але необхідно звернутися щодо того, щоб і захищати внутрішній споживчий ринок на певні товари і послуги. Чому не на всі? Для того, щоб не спровокувати інфляцію на найбільш важливі і чуттєві товари імпортного походження і імпортні товари. Це перше.

Друге. Так само ми маємо поряд із тим, щоб зменшувати це від'ємне сальдо зовнішньої торгівлі, також наближувати інші макроекономічні параметри і обсяги експорту, ВВП до країн Європейського Союзу, тому що проект бюджету на сьогодні – 183 євро мінімальна заробітна плата. Ми знаємо, що в ряді країн ЄС вона по півтори. ВВП так само у нас 200 мільярдів доларів – по 500, 1,5 трильйона, по 3 трильйони. В цих макропоказниках сутність економічної політики в зовнішній торгівлі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, одну хвилину просить народний депутат Дмитрук. Після цього переходимо до голосування. Я прошу запросити народних депутатів до залу.

ДМИТРУК А.Г. Шановні колеги! Європейський Союз є сьогодні найважливішим напрямом українського експорту, обсяги якого продовжують зростати навіть під час війни. Уже під час повномасштабного російського вторгнення ми домовилися з нашими європейськими партнерами про скасування квот та мит на ввезення товарів з України. Це безпрецедентні заходи, які не прописані навіть в угодах про зону вільної торгівлі та Угоді про асоціацію. Ми вдячні нашим європейським партнерам за таку потужну підтримку. Але ця угода діє лише до 5 червня 2023 року. Натомість час минає та війна ще не закінчилася, а українські підприємства, які орієнтуються на експорт, намагаються професійно планувати свою діяльність. Тому цим проектом постанови ми закликаємо наших європейських партнерів продовжити практику без митного ввезення української

продукції до завершення переговорів щодо членства України у Європейському Союзі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Шановні колеги, я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу щодо поглиблення економічної співпраці та продовження дії тимчасових заходів з лібералізації торгівлі» ([№ 8075](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 301.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний проект постанови ми домовилися розглядати без обговорення. Це проект Постанови «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів» ([№ 8007](#)).

Я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту постанови № 8007 у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Наступне питання ми також домовилися розглядати без обговорення. Це проект Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань моніторингу отримання і використання міжнародної матеріально-технічної допомоги під час дії воєнного стану» ([№ 8078](#)).

Я ставлю на голосування пропозицію про прийняття цього проекту постанови в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний проект постанови. Ми на засіданні Погоджувальної ради домовилися розглядати цей проект постанови без обговорення, але Артур Володимирович все-таки хоче виступити. Тому в мене прохання дати 2 хвилини фракції «Європейська солідарність», і після цього голосуватимемо.

Це проект Постанови «Про внесення змін до деяких постанов Верховної Ради України щодо кількісного та персонального складу комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 8101](#)). Давайте проголосуємо за скорочену процедуру.

Я ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Артуре Володимировичу, хто виступатиме? Гончаренко Олексій Олексійович.

Шановні колеги, 2 хвилини, після цього голосуємо. Не розходьтеся.

Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Друзі, що ж ми робимо взагалі? Ми взагалі розуміємо, що у нас відбувається? Я шокований цим проектом постанови. Ми пропонуємо включити представників ОПЗЖ в ключові парламентські комітети. Це після 24 лютого? У нас є якесь розуміння? Ми включимо в парламентські комітети «несостоявшихся» гауляйтерів, тому що до їхніх областей не дійшли? Так давайте не зупинятися. Давайте Балицького включимо в комітет по ТЕК, Медведчука – в комітет по зовнішніх справах. Він у нас зараз займається там якимись справами. Так давайте його офіційно включимо. Може дамо посаду Медведчуку? Чого зупинятися? Це ж якийсь абсурд.

Ми кожне пленарне засідання починаємо з хвилини мовчання, слів «Слава Україні!», а в цей самий час залишаємо «русский мир» в українському парламенті, ще й посади їм даємо. Ви будете за це голосувати? Як це можна пояснити людям?

У Верховній Раді України лежить проект постанови, підписаний мною, Володимиром Ар'євим, Софією Фединою і вашим колегою з фракції «Слуга народу» Дундою, який передбачає вигнати ОПЗЖ з Верховної Ради. Вони писали заяви про вихід з фракції ОПЗЖ. Це пряма підстава позбавити їх мандатів.

Замість того, щоб відправити їх з парламенту, ви цій «п'ятій колоні» даєте посади. Що ви ще їм даєте? Ви говорите, що в нас неконструктивна співпраця. Це ж божевілля – своїми руками розставляти московських агентів, давати їм інформацію, посади. Я не знаю, ми дійшли до краю.

Друзі, схаменіться прямо зараз, не робіть дурню, врешті-решт прийміть відповідальне рішення. Тут також є фронт всередині, і зрадникам не місце в українському парламенті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Переходимо до прийняття рішення.

Я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до деяких постанов Верховної Ради України щодо кількісного та персонального складу комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 8101](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання – проект Закону «Про Митний тариф України». Ми домовилися розглядати його без обговорення.

Я ставлю на голосування пропозицію про включення проекту Закону «Про Митний тариф України» ([№ 7737](#)) до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про Митний тариф України» ([№ 7737](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 298.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми обговорювали прийняти в цілому, але, я так розумію, що фракція «Батьківщина» проти. Я правильно розумію? Даниле Олександровичу, фракція «Батьківщина» проти? Тому я ставлю на голосування пропозицію про скорочення строків.

Шановні колеги, я ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 285.

Рішення прийнято.

Наступне питання – проект Постанови «Про звільнення Шевченка К.Є. з посади Голови Національного банку України» ([№ 8104](#)). Відповідно до статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить звільнення за поданням Президента України Голови Національного банку України.

Президентом України 5 жовтня 2022 року було внесено до Верховної Ради України подання про звільнення Шевченка Кирила Євгеновича з посади Голови Національного банку України. Відповідні матеріали вам надані.

Шановні колеги, я вношу пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів підтримати скорочену процедуру розгляду питання.

«За» – 257.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, я запрошую до слова народного депутата України, представника Президента України у Верховній Раді України Федора Володимировича Веніславського.

Будь ласка, Федоре Володимировичу.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., *представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Відповідно до статті 85 Конституції України Голова Національного банку України звільняється з посади Верховною Радою України за поданням Президента України.

Президент України відповідно до пункту 18 частини першої статті 85 Конституції України вніс до Верховної Ради України подання про звільнення з посади Голови Національного банку України пана Шевченка Кирила Євгеновича. Це повністю відповідає як статті 85 Конституції України, так і статті 18 Закону України «Про Національний банк України». Звільнення з посади Голови Національного банку відбувається за його особистою заявою у зв'язку з неможливістю виконувати подальші повноваження за станом здоров'я.

Від імені Президента України прошу підтримати внесену пропозицію, проголосувати за звільнення пана Шевченка з посади Голови Національного банку України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошується до співдоповіді Данило Олександрович Гетманцев, голова Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., *голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Ми розглянули на засіданні комітету відповідне подання Президента за заявою пана Шевченка: за станом здоров'я звільнити його з займаної посади. Безперечно, це поважна причина, і тут навіть немає чого обговорювати. Ми підтримали це звернення.

Однак зі свого боку хочу зазначити, що підтримав особисто я його з сумом. Чому? Тому що ми пройшли з Шевченком і з його командою, керівництвом Національного банку України, напевне найскладніші часи в історії нашої держави. Це лютий, березень і квітень цього року.

О 7 ранку 24 лютого команда правління Національного банку України вже була на місці і прийняла ті рішення, які були єдино необхідними, важливими та ефективними для того, аби втримати гривню, втримати банківську систему,

втримати фінансову систему. Аби люди змогли отримувати готівку з платіжних терміналів, незважаючи на дуже швидкий наступ ворога.

Банківська система є прибутковою попри війну. Інфляція в Україні попри війну є нижчою за наших сусідів, наприклад, Молдови, Туреччини, за інші країни світу. Інфляція є співставною з країнами Прибалтики, а курс долара «просів», але тримається під контролем.

За все це я хотів би подякувати команді Національного банку України, пану Шевченку, який очолював команду, який тримав удар у найважчі для країни часи. Перекоаний, що він залишиться в команді, знайде себе в майбутньому і послужить ще своїй державі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми домовлялися: два – за, два – проти. Прошу записатися на виступи від фракцій і груп.

Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Пане Голово, прошу передати слово Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, насправді найважчі часи в банківській системі ще розпочалися в 2014 році. І для того, щоб саме цей інститут відбувся, довелося приймати дуже багато непопулярних законів у цій залі.

Насправді пан Шевченко – дванадцятий Голова Національного банку України за часів незалежності України. Він у банківській системі з 1995 року, тобто понад 27 років, і насправді розумів і знав, чого вартувало країні те становлення, про яке я щойно говорила. Тому ця інституція зберегла і відносну стабільність валюти, і запаси валютних резервів і в довоєнний час, і під час війни. Довоєнний час теж був важким, тому що всі ці ковідні процеси, які вплинули на стан економіки, на банківську систему, мали б позначитися значно більше, але інституція працює.

Я теж із сумом констатую, що в нього були непрості відношення і з Офісом Президента, і з Міністерством фінансів. Ми дуже багато читали його рекомендацій владі, яка мала допомогти йому утримувати банківську систему. Цієї співпраці не відбулося. На жаль, він написав заяву, на жаль, влада не спромоглася домовитися, поговорити з ним, незважаючи на стан його здоров'я, але все-таки спробувати залишити його керувати Національним банком України. Це було б більш правильне рішення.

Ви погодилися на його звільнення, будемо бачити, що буде далі. Бажаю новому керівнику утримувати позицію хоча би на такому рівні, як утримував це Кирило Шевченко. Дякуємо йому і всьому колективу Національного банку України за роботу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роксолана Андріївна Підласа, «Слуга народу».
Данило Олександрович Гетманцев. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, я бачу, що в нас з'явилася нова традиція обговорювати абсолютно все, що розглядається у Верховній Раді. Мені здається, що ця традиція йде дещо у супротив стану справ у країні. Мені здається, що ті питання, які є зрозумілими та очевидними, не потрібно обговорювати з трибуни, навіть якщо хтось хоче собі щось там запостити. Давайте приймати рішення і не витратити час. Людина написала заяву за станом здоров'я, немає чого тут обговорювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Загородній Юрій Іванович, депутатська група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Руслане Олексійовичу, дякую. Прошу передати слово народному депутату України Миколі Леонідовичу Скорику.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Миколо Леонідовичу.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Насамперед хочу зазначити, що депутатська група «Платформа за життя та мир», безумовно, підтримуватиме заяву Голови Національного банку України. Він мотивував її тим, що, дійсно, поганий стан здоров'я, і в цій ситуації ми не можемо не проголосувати за звільнення. Я розумію, що стан здоров'я, може, і поганий, але все-таки потрібно було б зробити звіт перед Верховною Радою, тим паче, що ми працюємо з вами в закритому режимі. Є певні проблеми, про які, мабуть, не варто говорити в прямому ефірі у воєнний час Національному банку України.

Ми розуміємо, який тиск здійснюється на українську національну валюту, які проблеми з кредитуванням, з формуванням бюджету, і в цьому контексті мені здається, що варто було б заслухати звіт Голови Національного банку

України, який іде зі своєї посади. Ми мали б йому особисто подякувати за ту роботу, яка здійснювалася в останній період, і обговорити ті речі, які ми маємо вибудувати з новим Головою Національного банку України, про те, як Верховна Рада і Кабінет Міністрів мають підтримувати Національний банк у цій ситуації.

Я неодноразово говорив про те, що ми маємо відновити «годину запитань до Уряду», що ми маємо спілкуватися з урядом, а не тільки голосувати із закритими очима за ті закони, які потрібні країні. У нас має бути діалог. У цьому сенсі я ще раз наголошую на необхідності, і мені це дуже дивно, що Голова Національного банку України не знайшов можливості попроситися з Верховною Радою на цій високій посаді.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович, фракція «Голос». Шановні колеги, після цього переходимо до голосування. Прошу запросити народних депутатів до залу.

Будь ласка, Ярославе Івановичу.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Тут справді немає що обговорювати, якщо людина написала заяву. Так чи інакше, кожне звільнення Голови Національного банку України – це певна драма. Я пам'ятаю щонайменше три: Гонtareвої, Смолія і зараз Шевченка. Кожний раз це супроводжувалося якоюсь драмою. Зараз ця драма поза парламентом. Напевно, це добре, але тим не менш.

Незважаючи на все це, я справді хочу подякувати команді Національного банку України, не лише Голові Національного банку України, за те, що вони втримали економіку. Так чи інакше платіжки працювали, банки встояли, гривня встояла. Ми мали б зараз зовсім іншу ситуацію, як з інфляцією. Це правда, що в багатьох країнах, у тому числі Європейського Союзу, інфляція зараз більша, ніж в Україні, що воює. Тому Національний банк України довів, що вони інституція. І найкращий варіант, який може бути, щоб зміну таблички на дверях Голови Національного банку України і зміну прізвищ ані ми як політики, ані громадяни просто не помітили. Цей проект постанови ми, звичайно, підтримаємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, обговорення питання завершено. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Відповідно до пункту 18 частини першої статті 85 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про звільнення Шевченка К.Є. з посади Голови Національного банку України» ([№ 8104](#)) у цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Дякуємо, Кириле Євгеновичу, за вашу роботу.

Шановні народні депутати, до мене звернувся Комітет Верховної Ради України з питань бюджету з пропозицією усунути неузгодженості та неточності в тексті прийнятого Верховною Радою України 21 вересня 2022 року Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» щодо використання коштів державного дорожнього фонду» (проект [№ 7669](#)).

Під час опрацювання тексту прийнятого закону було встановлено, що він містить дві нові редакції статті 38 Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік».

Комітет з питань бюджету на своєму засіданні 30 вересня 2022 року (протокол № 140) вніс пропозиції з метою усунення неузгодженостей та неточностей у прийнятому законі.

Відповідно до статті 131 Регламенту Верховної Ради України пропозиція щодо усунення неузгодженостей та неточностей вноситься на розгляд Верховної Ради України. Текст відповідної пропозиції щодо усунення неузгодженостей вам було надано в електронному вигляді через СЕДО.

На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися надати слово народним депутатам Южаніній і Разумкову з цього питання по одній хвилині.

Надаю спочатку слово Ніні Петрівні, потім – Дмитру Олександровичу, і голосуємо. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, річ у тім, що ми довго розглядали цей проект закону і погодилися з поправкою 47, якою пропонувалося встановити, що до кінця 2022 року кошти державного дорожнього фонду спрямовуються першочергово на забезпечення потреб сектору оборони. А потім, справді, була ще одна норма: до 50 відсотків коштів державного дорожнього фонду спрямовуються на реконструкцію міжнародних пунктів пропуску.

Комітет запропонував, на мою думку, точно неприйнятну редакцію, тому що до 50 відсотків коштів, які спрямовуються на сектор оборони, будівництво та реконструкцію автомобільних пунктів пропуску, означає, що можна витратити 2 гривні і це вже буде вважатися до 50 відсотків. Тобто тоді ми говорили, що підтримуємо насамперед оборону, і решту коштів витрачаємо на будівництво доріг. Зараз редакцію повністю змінено. Я як автор поправки 47...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Разумков Дмитро Олександрович, після цього переходимо до голосування. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, за цей закон проголосували, тому що була норма про першочергове фінансування української армії. Те, що намагаються зробити зараз, сьогодні, – це підлог. По-перше, за це не голосувала Верховна Рада України. По-друге,

норма звучить так: до 50 відсотків. Нуль на армію – це теж до 50 відсотків. Якщо ви зараз за це проголосуєте, то ми із вами будемо червоніти перед нашими Збройними Силами. І гроші знову спрямують казна-куди, а не на потреби української армії, наших захисників. Тому подумайте перед тим, як щось робите.

Сьогодні комітет фактично спалює той закон, який було проголосовано в стінах Верховної Ради України. Саме за це голосували, коли йшлося про першочергове використання коштів на Збройні Сили України. І знову переходимо до великого будівництва.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, ставлю на голосування пропозицію, яка ініційована Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету, щодо усунення неузгодженостей та неточностей у тексті прийнятого Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» щодо використання коштів державного дорожнього фонду» (проект [№ 7669](#)).

Готові, колеги? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Шановні колеги, ідемо далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» щодо створення фонду ліквідації наслідків збройної агресії» ([№ 8027](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 267.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми домовлялися розглянути це питання з обговоренням.

Прошу народних депутатів записатися на виступи: два – за, два – проти. Після цього голосуємо.

Слово надається народній депутатці України Приходько Наталії Ігорівні, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

ПРИХОДЬКО Н.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Дмитруку Артему.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артем Дмитрук. Будь ласка.

ДМИТРУК А.Г. Шановні колеги, суть цього законопроекту дуже проста і зрозуміла – створити фонд ліквідації наслідків збройної агресії, джерелами формування якого будуть конфісковані російські активи. Ми наближаємося до напрацювання остаточної моделі щодо націоналізації російського майна. Сподіваємося, що це буде впроваджено зовсім скоро. Цілком логічно, що отримані внаслідок цього кошти мають спрямовуватися на дві речі: фінансування української армії та оборонного комплексу, а також відбудову зруйнованого росіянами. Ми маємо прийняти відповідні рішення синхронно, щоб така модель залучення коштів працювала належним чином з самого початку. Це дозволить нам рухатися швидко і ефективно.

Депутатська група «Відновлення України» підтримує цей законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Гринчук Оксані Анатоліївні, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ГРИНЧУК О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Пасічному Олександрю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Пасічний. Будь ласка.

ПАСІЧНИЙ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 127, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний Голово! Шановні народні депутати! З перших днів повномасштабного вторгнення Росії в Україну окупанти підступно завдали ударів, які спричинили значні руйнування нашої інфраструктури. Воєнні злочини Росії відбуваються з першого дня війни. Зруйновано тисячі цивільних об'єктів, лікарень, медичних установ, житлових будинків, об'єктів транспортної інфраструктури, об'єктів життєзабезпечення населення; окупанти руйнують пам'ятки архітектури та храми, обстрілюють населені пункти в Україні.

Зважаючи на повномасштабну війну, яку Російська Федерація розв'язала і веде проти України та українського народу, жахливі наслідки бойових дій, пошкодження та руйнування, виникає нагальна потреба щодо фінансового забезпечення відбудови об'єктів, що постраждали. Росія має заплатити і заплатити за війну та компенсує всі завдані збитки.

Законопроектом пропонується створити у 2022 році фонд ліквідації наслідків збройної агресії, який буде наповнюватися грошовими активами та

коштами, отриманими від продажу примусово вилучених об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів. Ці кошти будуть спрямовані на ліквідацію наслідків, які спричинені збройною агресією Російської Федерації проти України. Зокрема, це будівництво, реконструкція, капітальний ремонт зруйнованих під час війни громадських будівель, захисних споруд цивільного захисту, об'єктів критичної інфраструктури тощо.

Дякую за увагу. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ярослав Романович Юрчишин, фракція «Голос».

Цабаль Володимир Володимирович. Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, ініціатива щодо створення фонду відновлення України – це дуже добре, я і наша фракція її підтримують. Єдине, невеличкий нюанс, ми зараз говоримо про те, що конфісковані кошти з активів, які належать громадянам Російської Федерації, мають спрямовуватися на відновлення. І це, напевно, добре. Вважаю, що конфісковані кошти можуть спрямовуватися тільки на дві цілі: фінансування армії та відшкодування збитків, завданих Російською Федерацією, а на інші цілі вони не можуть використовуватися.

Але, коли ми дивимося на текст проекту закону до другого читання (хто не мав змоги, пропоную зараз прочитати, там лише п'ять пунктів), то бачимо, що два з п'яти пунктів не стосуються відновлення об'єктів, які пошкоджено внаслідок агресії Російської Федерації. Що це означає? Це означає, що де-факто можна до 100 відсотків коштів витратити на речі, які не пов'язані зі шкодою, завданою Російською Федерацією.

Колеги, я активно закликаю до другого читання виправити цей законопроект, щоб конкретно в кожному з п'яти пунктів було вказано, що кошти можуть витратитися тільки на цілі, які пов'язані зі шкодою, завданою Російською Федерацією, а не взагалі на будь-які цілі. Просто, як приклад, у пункті 2 зазначається, що кошти фонду спрямовуються на реконструкцію, капітальний ремонт об'єктів критичної інфраструктури, пов'язаних з наданням послуг водопостачання, водовідведення та тепlopостачання. Так, це дійсно важливо, це треба робити, потрібно виділяти кошти, але тут не вказано, що це об'єкти, які пошкоджено внаслідок агресії, – «а» і «б», що тут, скажемо так, говориться про кошти, конфісковані в Російській Федерації, які треба витратити тільки на пошкоджені об'єкти.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Прошу передати слово Ірині Василівні Фріз.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, прошу уважно прочитати зміст цього законопроекту, а не просто тиснути на зелену кнопку. У цьому законопроекті є корупціогенні ризики, що було визначено вчора на засіданні профільного комітету. Він не відповідає чинному антикорупційному законодавству. Ним наділяється дискреційними, тобто необмеженими повноваженнями Кабінет Міністрів України, який на власний розсуд буде погоджувати процедури та регламенти під час передачі та використання коштів зазначеного фонду.

Якщо говорити загалом, то ідея абсолютно актуальна, правильна та необхідна. Фракція «Європейська солідарність» саму ідею про створення відповідного фонду підтримує, але ми вимагаємо, щоб до другого читання норми, які містять корупціогенні фактори, було скасовано авторами і положення були виписані у такий спосіб, щоб вони відповідали чинному законодавству.

Хочу наголосити, що у цьому законопроекті є цікаві моменти. Наприклад, нормами не передбачено суб'єкта з української сторони, до якого будуть переходити права власності на конфісковані активи. Думаю, що не потрібно говорити про те, у який спосіб ці активи будуть розподілятися між своїми. Також у цьому законопроекті є цікава норма щодо передачі активів на тимчасовій основі. До того ж цю так звану тимчасову основу щодо права господарського відання не врегульовано в Господарському кодексі України.

Отже, дискреційні повноваження, юридична невизначеність та невідповідність антикорупційному законодавству не дозволяють фракції «Європейська солідарність» підтримувати цей законопроект у першому читанні.

Прошу всіх колег теж уважно читати зміст законопроекту.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» щодо створення фонду ліквідації наслідків збройної агресії» ([№ 8027](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 258.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 8027. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Дякую.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо особливостей виведення з ринку системно важливого банку в умовах воєнного стану» ([№ 8069](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати. Це законопроект № 8069.

«За» – 289.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про визначення законопроекту невідкладним та скорочення строку внесення альтернативних законопроектів до початку розгляду питання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Ми домовлялися розглядати законопроект з обговоренням: два – за, два – проти, тому... З доповіддю? Так.

Запрошую до доповіді голову Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Данила Олександровича Гетманцева, який виступить і від авторів, і від комітету, 4 хвилини. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, передусім я хочу розвіяти міфи і казки, які супроводжують прийняття цього законопроекту. Ми не збираємося ліквідувати банки чи припиняти зобов'язання будь-яких великих або малих банків у нашій країні, навпаки, банківська система стабільна, кредитування та депозити зростають, незважаючи на війну, і ліквідність банківської системи

сьогодні перевищує ліквідність банківської системи у мирний час. Водночас у нас війна, що породжує ризики, на які ми маємо адекватно реагувати.

Ми повинні упередити ризики, маючи механізми реагування на них. Одним із таких механізмів є спрощена процедура виведення банку з ринку. Ідеться не про ліквідацію банку, не про припинення зобов'язань банку, а про те, щоб передати банк державі за 1 гривню без обов'язкової докапіталізації цього банку, бо, безперечно, немає ресурсів для докапіталізації. Але, передавши неплатоспроможний банк державі, потрібно забезпечити його функціонування, виконання його зобов'язань перед клієнтами і вкладниками.

До речі, хочу принагідно нагадати, що ми з вами прийняли закон, відповідно до якого вклади клієнтів забезпечені на 100 відсотків за рахунок Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на час дії воєнного стану. Водночас згідно з поданим нами законопроектом фонд не здійснюватиме зміну розміру статутного капіталу неплатоспроможного банку, деномінацію акцій такого банку, зокрема, не буде проводити обміну грошових зобов'язань банку на акції додаткової емісії. Замість обміну вкладів на акції з наступним їх викупом, державою запроваджується припинення зобов'язань банку перед контролерами та власниками істотної участі у такому банку, а також підсанкційними особами. Зверніть, будь ласка, увагу на дуже важливе словосполучення «підсанкційними особами» у цьому контексті, я знаю, що багато хто в залі розуміє, про що я говорю.

Національний банк України підтримує цей законопроект. Його також підтримують Міністерство фінансів України, загалом Кабінет Міністрів України.

Комітет запропонував прийняти цей законопроект за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету, які викладені в нашому висновку, розданому народним депутатам.

Прошу підтримати законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Даниле Олександровичу.

Шановні колеги, прошу для обговорення цього законопроекту записатися на виступи: два – за, два – проти. Будь ласка.

Народний депутат Осадчук Андрій Петрович, фракція політичної партії «Голос».

ОСАДЧУК А.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Будь ласка, передайте слово Железняку Ярославу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, думаю, що всі мудрі люди розуміють, про який саме банк іде мова. На жаль, ця інформація також лунає в пресі, і зараз

відбувається дуже великий відтік капіталу з цього банку, що ляже тягарем на плечі держави. Саме тому бажано якомога швидше проголосувати цей законопроект. Це пункт перший.

Пункт другий. Знаю, що існує занепокоєння наших колег, начебто через такий закон можна впливати на виведення інших банків. Тут, напевно, треба згадати банківський закон, який ми приймали на початку пандемії. Я вам скажу так: у Національного банку України стільки повноважень як у регулятора, що він, якщо захоче, будь-який банк може вивести, отак. Тому цей проект закону не посилює і не послаблює позицію.

Пункт третій. У нас як у держави уже є приклад націоналізації великого банку, його назва «ПриватБанк». Щоб ця націоналізація пройшла швидко, а головне, без втрат для держави і, крім того, не була «відбита» в міжнародних судах, щоб ми стягнули з російських олігархів гроші, а не вони з України як начебто компенсацію, там теж прописані норми, що викладено у висновку комітету. Ми двічі збиралися на засідання комітету, у тому числі з представниками Міністерства юстиції України, щоб це викласти.

Бажано зараз цей законопроект прийняти за основу та в цілому. І я впевнений, що ті побоювання, які звучали і про які ви читали, не мають сенсу, тому що всі ці речі і так були прописані в законах. Давайте говорити відверто, підсанкційний великий системний банк у нас тільки один. І ще раз скажу, думаю, що ви всі самі здогадалися, яка його назва.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Степану Івановичу Кубіву, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

Я так розумію, що Ніна Петрівна Южаніна виступатиме.

КУБІВ С.І. Пане Голово, прошу передати слово Южаніній Ніні Петрівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, ми маємо погодитися, що будь-яка інформація, яка стосується зовнішнього втручання в роботу банків, відразу викликає реакцію громадян. Ми зараз лише будемо обговорювати законопроект, а вже є реакція щодо одного з банків.

Можливо, поданий проект закону і має позитивну мету для визначення цього спрощеного алгоритму в ситуаціях, які можуть, на жаль, статися в банківській системі, але те, що він спровокував неоднозначний посил для громадян, ми також не можемо знімати з ваги.

Мені здається, що сама назва проекту закону... Щойно, доповідаючи, автор сказав, що це не стосується виведення з ринку системно важливого банку, але ж законопроект саме так називається. І те, що процедурою передбачається спочатку виведення банку у підпорядкування Фонду гарантування вкладів

фізичних осіб, а потім націоналізація Міністерством фінансів України також заслуговує на увагу і критику. Треба було вже тоді виписувати якусь іншу процедуру, за якої однозначно зазначалося б, що банк продовжує працювати, змінюється лише власник цього банку. Не потрібно було писати про системно важливі банки, бо за визначенням їх зараз 14, і ми знаємо назви цих банків. І тепер і у нас, і загалом у людей є сумніви: це питання стосується тільки одного банку чи багатьох інших.

Ми, насправді, сподівалися, що доопрацюємо цей проект закону до другого читання, але так сталося, що зал хоче його прийняти за основу та в цілому, тому ми не будемо проти того, щоб ви голосували, але фракція «Європейська солідарність» точно не може його підтримати у такому вигляді. Законопроект потребує доопрацювання для того, щоб зняти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Тарасу Івановичу Батенку, група «Партія «За майбутнє». Шановні колеги, після цього переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Тарас Іванович Батенко. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І. Шановні колеги, ми завжди у своїй роботі повинні бути чесними перед громадянами. Вважаю, що, з одного боку, прийнявши цей законопроект, ми не можемо допустити відтоку заощаджень наших громадян з інших банків в Україні, які системно утворюють нашу банківську структуру, а з іншого – не можемо допустити, щоб російські олігархи, які прикриваються іншими людьми, заробляли на Україні в умовах військової агресії. Ми будемо підтримувати прийняття цього законопроекту в першому читанні за основу та в цілому. Сподіваємося, що його прийняття не нашкодить тим банкам, які системно утворюють поки що стабільну і, маємо надію, надалі стабільну банківську систему в Україні.

Водночас ми хочемо нагадати, що скоро вже дев'ятий місяць війни, а десятки, якщо не сотні, підприємств, які пов'язані з російськими олігархами, продовжують активно працювати в Україні. Я назву деякі з них – це «Оріана» (хімічне підприємство в Калуші, власник – «Лукойл», Мамедов), Миколаївський глиноземний завод (Дерипаска), Краматорський феросплавний завод, енерго-розподільчі компанії, торговельні центри у Києві, брокарди, спортмайстри і так далі. Та мені і вам також виступу не вистачить, щоб перелічити їх.

Хочу нагадати нашим колегам народним депутатам про те, що Президент України у своєму нещодавньому зверненні до нас сказав, що ми повинні націоналізувати ці підприємства в Україні і не допустити, щоб вони далі, на дев'ятому місяці війни (уже, як кажуть, і парламент міг народити), могли заробляти на Україні. Маємо їм це заборонити. Давайте це зробимо, не затягуючи цю обіцянку, цю пропозицію, яка була озвучена з вуст Президента України.

Цей законопроект ми підтримаємо кнопкою «За».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення і переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо особливостей виведення з ринку системно важливого банку в умовах воєнного стану» ([№ 8069](#)) за основу.

Колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 278.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо особливостей виведення з ринку системно важливого банку в умовах воєнного стану» ([№ 8069](#)) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги!

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів щодо приватизації державного і комунального майна, яке перебуває у податковій заставі, та забезпечення адміністрування погашення податкового боргу» ([№ 8045](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, доповідь чи одразу виступи: два – за, два – проти? Давайте одразу виступи.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Ярослав Іванович Руцишин, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

РУЦИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, насправді це дуже простий законопроект, який стосується того, як відносно швидко наповнити державний бюджет. У нас є державні підприємства, які з різних причин, до речі, іноді досить корупційних, були доведені до того, що у них виник великий податковий борг. Ідеться приблизно про 2 мільярди, якщо не більше. І коли ми залишимо ту процедуру, що є, – поки державним підприємством, тобто державою, не сплачено податковий борг, ви не можете його приватизувати. У держави грошей немає, у підприємств, тим більше, немає, тому що більшість із них були розграбовані.

Про що цей законопроект? Ми як держава можемо продати підприємство, яке має податковий борг, тобто обтяження, але людина або компанія, яка його купує, протягом шести місяців зобов'язана в обов'язковому порядку погасити цей борг. У такий спосіб ми одночасно розв'язуємо три проблеми: наявність в державі цього підприємства, яке не генерує прибуток, тому що не може навіть сплатити податковий борг; погашення податкового боргу за рахунок приватного інвестора, а це додаткові гроші до бюджету; прискорення приватизації щонайменше приблизно 41 підприємства.

Міністерство фінансів України законопроект підтримало, Фонд державного майна України підтримав, податкова підтримала. Усе. Ми не розширюємо і не скорочуємо перелік підприємств, а просто робимо так, щоб держава в цьому році заробила як мінімум 2 мільярди.

Прошу вас підтримати цей законопроект, бажано за основу та в цілому.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Олександру Сергійовичу Колтуновичу, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Прошу передати слово Мамці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мамка Григорій Миколайович. Будь ласка.

МАМКА Г.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні колеги, я повністю підтримую спікера, який презентував законопроект, але трошки не до кінця розказав про нього. Мається на увазі, що повинна бути угода, є податкове зобов'язання. Я акцентую увагу саме на зобов'язанні. Відбулася угода, підписали документи, все інше. Новий власник взяв на себе зобов'язання оплатити податковий борг, але не виконав його. Так трапилося з об'єктивних чи суб'єктивних причин. Що буде далі? Якщо, наприклад, новий власник прийшов на завод і взяв зобов'язання погасити податковий борг, а на заводі, до речі, є обладнання. От він вивіз обладнання і розпиляв його на метал,

як часто буває, а потім відмовився від цього зобов'язання, не сплатив борг, і ми втратили це обладнання.

Шановні колеги, там є здорова ідея, але необхідно все-таки до кінця доопрацювати законопроект для того, щоб була відповідальність за невиконання зобов'язань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Герасимов Артур Володимирович, фракція «Європейська солідарність». Шановні колеги, після цього переходимо до прийняття рішення.

Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Прошу передати слово Ніні Петрівні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, влада завжди дуже обережно ставилася до тих державних підприємств, які самі задекларували податкові зобов'язання і з якихось причин їх не виконали. Мені здається, що ви декілька тижнів тому дали старт приватизації всього, що тільки є у держави, і це вважається правильним. Думаю, що це абсолютно неправильний підхід. Уже відбулися перші торги, і ми бачимо, за якими ласими шматочками ганяються наші так звані інвестори, тобто українці, які добре знають як домовитися із владою і потім купити ці об'єкти.

Мені дуже дивно знову чути одну і ту саму риторику, що треба всі державні підприємства віддати в приватні руки. Ну, звідки такі підходи? Давайте дивитися на наших сусідів, на країни, які точно здобули більше в економіці, ніж ми, і мають успіхи в процесі приватизації. Я говорила тоді, що є велика кількість підприємств, які грають вагомую роль у соціальному плані, і нещодавно зверталася до Кабінету Міністрів України з тим, щоб не продавали прибуткове підприємство, яке є дуже значимим, як на мене, воно є стратегічним підприємством для тієї ж Рівненської області – це ТОВ «Рівне-Торг». Але у нас настільки застарілі процедури. Зрозумійте, будь ласка, з 2012 року існують процедури визначення критеріїв щодо тих підприємств, які можна вважати стратегічними. Тобто ми у воєнний час на сучасні виклики зовсім не реагуємо. І тому, коли ми говоримо про те, щоб приватизувати підприємства з податковим боргом, я була б тут дуже обережною. Що буде відбуватися, якщо за шість місяців не буде погашено борг? Що тоді буде відбуватися і хто на себе... Цю відповідальність раніше на себе не брала виконавча влада. Ми ж зараз хочемо через прийняття закону дати можливість приватизувати такі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, зараз ще виступить Данило Олександрович Гетманцев від фракції «Слуга народу», 1 хвилина, і після цього переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Будь ласка, Даниле Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, на сьогодні підприємства, про які йдеться в цьому законопроекті, не сплачують податкові борги до державного бюджету і не зможуть сплатити ніколи, цим боргам по декілька років.

Патова ситуація. З одного боку, держава не може продати це підприємство, яке не приносить прибутку, а з іншого – держава не може отримати борг. Водночас на цьому підприємстві наживається менеджмент, який, безперечно, отримує прибуток, але тільки собі в кишеню. Отже, єдиний вигодонабувач – це той директор, який сидить у кріслі на цьому підприємстві. Ми пропонуємо цю ситуацію змінити: борги не списуються, а розстрочуються на шість місяців, це умова договору, і несплата такого боргу – це підстава для розірвання договору і повернення підприємства у державну власність.

Прошу підтримати законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Даниле Олександровичу.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів щодо приватизації державного і комунального майна, яке перебуває у податковій заставі, та забезпечення адміністрування погашення податкового боргу» ([№ 8045](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 8045. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 213.

Рішення не прийнято.

Строки не скорочено.

Ідемо далі, шановні колеги. Ми домовилися, що наступний законопроект [№ 6097](#) голосуємо без обговорення, тобто ніхто не буде ставити поправки. Це друге читання, хоча ні, перепрошую, це перше читання, але без обговорення.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального процесуального кодексу України щодо електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг» (№ 6097) за основу. Прошу звернути увагу, що це євроінтеграційний законопроект. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 6097. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Наступний законопроект [№ 5643](#) голосуємо теж без обговорення. Шановні колеги, прошу не розходитися.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо відповідальності за порушення авторського права і (або) суміжних прав» (№ 5643) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 267.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання... *(Шум у залі)*.

Артур Володимирович – з процедури, 1 хвилинка. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні колеги! Ми підтримали цей законопроект, але, щоб ви розуміли, ми вносимо зміни до Кримінального кодексу України щодо відповідальності, хоча базовий закон ще не прийнято. Тому, думаю, не треба зараз скорочувати строки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Артуре Володимировичу.

Його навіть ще до моменту збігу повних строків не буде прийнято, тому що його тільки завершили розглядати у комітеті і, мені здається, одне з другим абсолютно не пов'язано.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 5643. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо усунення дискримінації вантажовідправника за порушення вимог вагового контролю» ([№ 6222](#)) ми теж домовилися голосувати без обговорення. Це друге читання. Ніхто не буде ставити поправки.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо усунення дискримінації вантажовідправника за порушення вимог вагового контролю» ([№ 6222](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги!

Наступний проект Закону «Про акціонерне товариство «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом»» ([№ 8067](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 8067 до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про визначення законопроекту невідкладним та скорочення строку внесення альтернативних законопроектів до початку розгляду питання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 221.

Рішення не прийнято.

Ну, ми не скоротили строки, тобто його буде внесено наступного разу. Ідемо далі, а цей законопроект ми сьогодні не розглядаємо. Шкода.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізму залучення приватних інвестицій з використанням механізму державно-приватного партнерства

для пришвидшення відновлення зруйнованих війною об'єктів та будівництва нових об'єктів, пов'язаних з післявоєнною перебудовою економіки України» ([№ 7508](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, записуємося на виступи: два – за, два – проти чи може?..

Прошу тих, хто бажає, записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Козирю Сергію В'ячеславовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

КОЗИР С.В. Прошу передати слово Галині Янченко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, передайте слово.

ЯНЧЕНКО Г.І. Колеги, доброго дня! Прошу вас підтримати прийняття цього законопроекту. Зараз ми маємо непересічну можливість зробити реальний внесок у майбутню відбудову нашої країни.

Ви всі знаєте і бачили на власні очі масштаби руйнування інфраструктури. Ми говоримо про медичні заклади, заклади освіти, енергетику, дороги, мости. Очевидно, що наших бюджетних можливостей, бюджетних сил не вистачить на те, щоб швидко відбудувати таку інфраструктуру, тому Президент України і уряд говорять сьогодні про важливість залучення приватних інвестицій для відновлення інфраструктури України. І реформа державно-приватного партнерства саме про це.

Наведу вам лише деякі приклади. Руйнування в медицині. За сім місяців війни в Україні ворог пошкодив 826 лікарень, 127 – окупанти знищили повністю. Якщо відбудовувати, зокрема, медичну інфраструктуру виключно бюджетними коштами, то у нас це може затягнутися на десятиліття, тому критично важливо дати можливість приватним інвесторам як українським, так і закордонним допомогти Україні відновитися, відбудуватися. Це стосується також і створення робочих місць, залучення новітніх технологій і ноу-хау.

Дуже прошу вашої підтримки і запрошую всіх вдосконалити законопроект до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цабаль Володимир Володимирович, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В. Прошу передати слово Железняку Ярославу Івановичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Колеги, є певні технічні зауваження до законопроекту, але, знаючи наполегливість Галини Янченко, краще проголосувати його в першому читанні, а потім разом у комітеті доопрацьовувати до другого. Загалом, справді, прийняти цей законопроект просять бізнес-асоціації. І якщо ми можемо щось зробити під час війни для залучення бізнесу в усі сфери, починаючи з військової і закінчуючи медичною, то саме спрощення державно-приватного партнерства – це один із таких механізмів.

Давайте проголосуємо. Гірше точно не зробимо, а краще, думаю, вийде.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Герасимов Артур Володимирович, фракція «Європейська солідарність».
Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Прошу передати слово Степану Івановичу Кубіву.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів. Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Філософія законопроекту потрібна, важлива, бо це реальне вдосконалення механізму залучення приватних інвестицій з використанням механізму державно-приватного партнерства.

Ви знаєте, що подібний закон у цьому залі вже було прийнято, але змінилися час, завдання і вимоги, включаючи питання воєнного стану, який ми маємо нині, і відбудови держави.

У законопроекті міститься багато норм, які було погоджено на засіданнях окремих комітетів, і на сьогодні не виявлено механізмів, які ми повинні врахувати в першому читанні.

Між першим і другим читаннями необхідно провести дуже велику роботу, про це ми говорили сьогодні з пані Галиною на засіданні нашого комітету. Зміни до процедури і підготовки законопроектів тягнуть за собою і зміну механізму. Змінитися також повинні процедура і підготовка невеликих комунальних проектів.

Я хочу, щоб ми, дійсно, між першим і другим читаннями попрацювали над тим, як ефективно зняти можливі корупційні ризики, бо є зауваження більш ніж на 14 сторінках. Застереження надає і Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України на 19 сторінках. На сьогодні є висновки Комітету з питань екологічної політики та природокористування, Комітету з питань освіти, науки та інновацій, а також зауваження Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру.

Цей законопроект, надіюся, у другому читанні буде прийнято. Якщо ми врахуємо всі застереження і відповідно проголосуємо системні поправки, то це дозволить удосконалити механізм залучення інвестицій і, найголовніше, повністю зняти корупційні ризики.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вадим Євгенович Івченко. Шановні колеги, після цього переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Будь ласка, Вадиме Євгеновичу.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово колезі Кучеренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович Кучеренко. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, давайте розберемося, бо і сама назва, і гасла, і терміни – чудові. Дійсно, треба відновлювати, робити це швидко і ефективно.

Звертаю вашу увагу, що над законопроектом працював дуже потужний авторський колектив. Десь 40 народних депутатів підписали його, зокрема шановна пані Галина Янченко та інші активні колеги. Усі хочуть щось відновлювати, застосовувати механізм державно-приватного партнерства. Непогано, але давайте почитаємо зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, про які щойно сказав колега Кубів і які викладені на 14 сторінках, де фахово, по суті, вибачте, розбивається цей законопроект з таким потужним авторським колективом.

І запитання. Невже і уряд, і депутатський корпус, і секретаріат, і помічники, і експерти за 225 днів війни (зрозуміло, як руйнується наша інфраструктура в цей час) не можуть підготувати якісного документа, до якого не було б такого розгромного висновку Головного науково-експертного управління?

Я ще раз хочу сказати: фракція «Батьківщина», я особисто та наша лідер дуже добре розуміємо, що треба відновлювати, але це відновлення не може вчергове перетворитися на механізм відмивання коштів своїми компаніями, своїми підрядниками як на державному, так і на місцевому рівнях. А всі процедури, які закладені в цьому законопроекті, саме і передбачають створення бізнесу для дружин, братів, сватів, кумів і таке інше. Тому, вибачте, ми подумки з вами, але в нас є великі сумніви...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще виступить народна депутатка Наталія Приходько, і далі... А, ще надамо 1 хвилину для виступу Колтуновичу Олександрю Сергійовичу. Після цього переходимо до прийняття рішення.

Приходько. Будь ласка.

ПРИХОДЬКО Н.І. Шановні колеги, необхідність прийняття цього законопроекту нам диктує саме життя і ті обставини, в яких ми зараз живемо. Перед нами стоїть завдання з відбудови десятків тисяч громадських будівель, лікарень, дитячих садочків і для цього ми напрацьовуємо певні механізми.

Одним із таких механізмів є саме державно-приватне партнерство, але річ у тому, що ця модель досить забюрократизована та передбачає складну і тривалу процедуру. Це виправдано в мирний час, тому що така процедура створює певні запобіжники і механізми для уникнення корупції, але в нас інший час, на жаль, триває війна і нам потрібно напрацьовувати механізми, які спрощували б процедуру для відбудови наших зруйнованих громадських будівель, дитячих садочків, лікарень.

Група «Відновлення України» буде підтримувати цей законопроект у першому читанні, а до другого читання ми доопрацюємо всі неточності, які зараз...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович. Після цього приймаємо рішення. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Вельмишановний пане Голово! Шановні колеги! Я підтримую ті слова, які сьогодні говорили щодо усіх тих об'єктів, які необхідно і модернізувати, і відновити. Це стосується і питання будівництва нових об'єктів, які пов'язані з післявоєнною перебудовою економіки. Але, чесно кажучи, на мою думку, має сумнівний вигляд саме механізм залучення приватних інвестицій з використанням механізму державно-приватного партнерства. Взагалі варто розуміти, що на сьогодні цей елемент практично не є реалістичним. Це перше.

Друге. Залучення будь-яких інвестицій в економіку України за нинішніх умов воєнного стану фактично є нульовим або мінімальним. Вважаю, дещо іншим має бути економічний, макроекономічний і монетарний концепт. Сьогодні ми обговорювали відставку Голови Національного банку України. Відповідно процентна політика Національного банку України щодо облікової ставки, кредитування, іпотечного кредитування тощо... З цього погляду має бути дещо відмінний комплекс заходів, який спрямовано саме на відбудову країни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили розгляд цього питання і переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізму залучення приватних інвестицій з використанням механізму державно-приватного партнерства для пришвидшення відновлення зруйнованих війною об'єктів та будівництва нових об'єктів, пов'язаних з післявоєнною перебудовою економіки України» ([№ 7508](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту... Не треба? Перепрошую, тоді це питання знімається.

Ідемо далі, шановні колеги. Наступний проект Закону «Про внесення зміни до статті 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» ([№ 7712](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати чи можемо?.. Добре.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Саврасову Максиму Віталійовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Степану Івановичу Кубіву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів Степан Іванович. Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Фракція «Європейська солідарність» пропонує схвалити за основу та в цілому цей законопроект з техніко-юридичними правками.

Метою законопроекту є приведення норм закону у відповідність із змінами, що відбулися в законодавстві стосовно господарських товариств, а також у зв'язку із корпоратизацією державних підприємств енергетичної галузі.

У частині другій статті 11¹ закону діє аналогічна норма щодо державних підприємств цієї галузі. І доцільно під час воєнного стану, коли не передбачено ризику, внести зміни до норми цього закону. В умовах повномасштабної збройної агресії та необхідності здійснення підприємствами галузі значних витрат на відновлення енергетичної інфраструктури прийняття такого закону створить сприятливі умови для використання цільових коштів, контролю за ефективністю об'єктів енергетичної системи України, а також забезпечить досягнення стратегічних для держави цілей у реалізації інвестиційних проектів і, найголовніше, ми можемо визначати і контролювати пріоритети, які необхідні в той чи інший період, включаючи навіть період ризику.

Крім того, зважаючи на високу технологічну складність будівництва (модернізації, реконструкції) енергетичних об'єктів, яке відбувалося понад рік тому, а зараз має значну вартість: закупівля за межами України, курсові ризику.

Пропонуємо підтримати законопроект у цілому, прийнявши відповідно ці зміни. Це дозволить ефективно управляти і коштами, і енергосистемою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Ковальчуку Олександру Володимировичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В. Прошу передати слово Роксолані Підласій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роксолана Андріївна Підласа. Будь ласка.

ПІДЛАСА Р.А., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Колеги, це дуже короткий і простий законопроект, у якому зазначається, що для підприємств енергетичної галузі, зокрема «Укргідроенерго» та «Енергоатом», вводиться правило: дивіденди вони сплачують після того як здійснили свої капітальні інвестиції, які передбачені фінансовим планом. Думаю, це потрібно зробити для того, щоб дати їм можливість розвиватися та інвестувати в їх основні фонди.

Прошу підтримати законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юлія Володимирівна Тимошенко, фракція «Батьківщина».

Кучеренко Олексій Юрійович. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Шановні колеги, дякую за можливість виступити. Фракція «Батьківщина». Я вам зараз спробую пояснити про що насправді йдеться в цьому законопроекті. Насамперед звертаю вашу увагу на те, що Міністерство фінансів України дуже обережно ставиться до нього, попереджаючи, що під час реалізації такого закону бюджет може недоотримати значні кошти у розмірі приблизно 2 мільярди гривень.

Я вам на пальцях роз'яснюю, як це відбувається. Минулого тижня улюблений менеджер монокоаліції, влади пан Вітренко об'їздив пів-України, де він піарився на будівництві так званих котелень та ТЕЦ на трісці. Він каже: не треба нам газу, бо газ дуже дорогий (але ж в Україні він не дуже дорогий), давайте всі переходити на тріску, і я за рахунок коштів НАК «Нафтогаз України» профінансую вам ці проекти.

Ну, чудово. Я не хочу зараз навіть дискутувати про технічне та економічне обґрунтування, про тариф, який буде на трісці, але пояснюю, що відбувається: Вітренко, замість того, щоб видобувати газ або платити податки та дивіденди державі, витрачає кошти, які він вважає зайвими у себе на рахунках, на будівництво всіляких дуже сумнівних об'єктів без відповідного фінансового плану, без дозволу уряду.

Що це таке? Поясніть мені, будь ласка. Бюджету гроші не потрібні? У нас газ зайвий, якщо кошти, які населення платить за газ, НАК «Нафтогаз України» використовує на інші проекти? А нормами цього законопроекту передбачається дозволити таким, як Вітренко, фінансувати ці сумнівні проекти, на яких відмиваються гроші, замість внесення платежів до бюджету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, завершальний виступ – Юлія Леонідівна Клименко. Після цього переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Будь ласка, Юліє Леонідівно.

КЛИМЕНКО Ю.Л. Шановні колеги, законопроект складається з однієї строчки. Дуже вас прошу: давайте проголосуємо за нього. Ми – «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прекрасно, оптимістичне завершення обговорення.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця. Ми завершили обговорення цього питання і переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» ([№ 7712](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 7712. Прошу голосувати.

«За» – 218.

Рішення не прийнято.

Строки не скорочуються.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судову експертизу» щодо удосконалення організаційно-управлінського забезпечення судово-експертної діяльності» ([№ 7735](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 7735 до порядку денного сесії.

«За» – 216.

Рішення не прийнято.

Поки цей законопроект не включаємо до порядку денного сесії, але, шановні колеги, все, що ми сьогодні не внесли, ми можемо внести завтра, тому прошу бути в оптимістичному настрої.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про захист прав споживачів» ([№ 6134](#)). Це євроінтеграційний законопроект.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати? Давайте тоді... (*Шум у залі*). Що я можу зробити, я теж не хочу, але у нас є люди, які хочуть. Залишити їх після... Не можемо, Регламентом Верховної Ради України це не дозволяється.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Шановні колеги, прохання не розходитися, зараз розглянемо два євроінтеграційні законопроекти. Дуже прошу підтримати їх.

Слово надається народному депутату Величковичу Миколі Романовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Степану Кубіву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів. Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Фракція «Європейська солідарність» буде підтримувати цей законопроект, яким пропонується імплементувати ряд директив та регламентів Європейського Союзу.

Перше. Визначити принципи, на яких ґрунтується захист прав споживачів відповідно до принципів ЄС.

Друге. Поширити дію Закону України «Про захист прав споживачів» на сферу харчової продукції в частині економічних прав споживача (у разі порушення умов договору купівлі-продажу (доставки) харчової продукції в інтернет-магазинах при позначенні ціни продажу харчової продукції).

Третє. Визначити перелік інформації про продукцію та суб'єкта господарювання, яку він повинен надавати при здійсненні електронної торгівлі та відповідальність за відсутність такої інформації і відповідальність суб'єкта господарювання, що надає такі послуги.

Четверте. Надати Державній службі України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужбі) право звертатися до провайдера інтернет-послуг щодо обмеження доступу до веб-сайтів.

П'яте. Звільнити суб'єктів господарювання від обов'язку створювати обмінний фонд товарів.

Шосте. Надати споживачеві право на заміну товару на такий самий або наявний аналогічний у разі, якщо ремонт товару, придбаного споживачем, потребує більше 14 календарних днів.

Зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України: законопроектом пропонується створити реєстр декларацій суб'єктів електронної торгівлі, але з проекту важко зрозуміти, про які декларації йдеться, оскільки щодо них немає жодних пояснень. І ми це повинні вияснити між першим і другим читаннями.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Швачку Антону Олексійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ШВАЧКО А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Ганні Лічман.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Лічман. Будь ласка.

ЛІЧМАН Г.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 30, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні

колеги! Як вже зазначив Степан Іванович, цей законопроект розроблено з метою наближення національного законодавства про захист прав споживачів до законодавства Європейського Союзу та гармонізації системи захисту прав споживачів в Україні з принципами, підходами та практиками Європейського Союзу.

Колеги, прийняття такого закону дозволить: досягти сумісності між системами захисту прав споживачів України та ЄС; підвищити рівень захисту прав споживачів у сфері електронної торгівлі; створити рівні умови для здійснення електронної торгівлі суб'єктами господарювання та чесної конкуренції; зменшити навантаження на бізнес шляхом усунення застарілих норм; усунути можливості для нечесних комерційних практик. Маємо зазначити, що цим законопроектом передбачено запровадження механізму досудового (альтернативного) врегулювання споживчих спорів.

Також хочу додати, що Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку від 29 жовтня 2021 року не заперечує можливості прийняття цього законопроекту. Водночас до нього є зауваження і потреба його доопрацювання.

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу у своєму висновку зазначає, що законопроект не суперечить зобов'язанням України відповідно до Угоди про асоціацію, але потребує певного доопрацювання.

У своєму висновку Комітет з питань економічного розвитку дійшов рішення, що законопроект рекомендовано прийняти за результатами розгляду у першому читанні за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Шановні колеги, завершальний виступ – Ярослав Романович Юрчишин, і після цього переходимо... Ще буде виступ Олексія Юрійовича Кучеренка, після цього переходимо до прийняття рішення.

Будь ласка, Ярославе Романовичу.

ЮРЧИШИН Я.Р. Максимально коротко. Ми – «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максимально дякую.

Олексій Юрійович Кучеренко. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую. Фракція «Батьківщина». Цей законопроект наша фракція буде підтримувати. Безумовно, він прогресивний і має таку особливість, що відповідає всім європейським стандартам і, дійсно, захищає споживачів, і це добре.

Єдине, я уважно подивився, що ним незадоволені профільні асоціації, провайдери, тобто ті структури, які, власне кажучи, вважають, що їх трошки позбавляють якихось прав і можливостей при захисті споживачів.

Враховуючи, що це той дуже перспективний малий і середній бізнес, який ми мусимо підтримати, нам під час підготовки законопроекту до другого читання обов'язково треба з ними, з профільними асоціаціями, провести консультації, врахувати їх слушні пропозиції і підготувати нормальний законопроект.

Ми законопроект підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Перед тим, як прийняти рішення, я дозволю собі одну невеличку ремарку для того, щоб ви розуміли. Чинний Закон України «Про захист прав споживачів» приймався ще Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки в 1991 році. Тому в мене велике прохання: давайте зробимо реальний крок до дерадянзації законодавства і зробимо європеїзованим закон щодо захисту прав споживачів.

Шановні колеги, ставлю... *(Шум у залі)*. Я навіть когось не можу у мікрофон перекричати, друзі.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про захист прав споживачів» ([№ 6134](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 272.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 6134. Прошу голосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про колективні угоди та договори» ([№ 7628](#)). Це теж євроінтеграційний законопроект.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 224.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, записуємося на виступи: два – за, два – проти чи може?.. Можемо? Артуре, дивіться, ну всі ж – «за» *(Шум у залі)*. Представники двох фракцій все-таки вимагають... Добре.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Максим Миколайович Ткаченко, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ТКАЧЕНКО М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Прошу передати слово колезі Галині Третяковій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Галина Миколаївна Третякова. Будь ласка.

ТРЕТЯКОВА Г.М., *голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Дякую, шановні друзі. Це дійсно євроінтеграційний законопроект, яким викладено у новій редакції Закон України «Про колективні договори і угоди». Законопроектом розв'язується купа проблем трудових колективів і профспілок при укладанні колективних договорів. Зокрема, є проблема штучного усунення новостворених суб'єктів сторін від участі у колективно-договірній діяльності. Законопроектом це розв'язується. Є проблеми з формуванням спільних представницьких органів. Розв'язання цих проблем теж передбачено законопроектом. Є невизначеність щодо сфери дії колективних угод. Законопроектом це також усувається. Крім того, у нас існують проблеми відсутності у деяких сферах у профспілкової сторони партнера зі сторони роботодавця, що призводить до того, що такі колективні договори не укладаються.

Міністерство економіки України здійснило статистику щодо укладання колективних договорів, і ми бачимо, що кількість колективних договорів зменшилася майже на 20 тисяч за останні п'ять років з цифри приблизно 60 тисяч колективних договорів у нашій країні. Це свідчить про те, що соціальний діалог на рівні підприємства відбувається неправильно і трудові колективи не захищаються шляхом укладання таких колективних договорів.

До того ж укладання колективних договорів не враховує ті процеси, які нині проходять у контексті децентралізації. Цим законопроектом такі питання теж вирішуються.

Велике прохання підтримати законопроект, оскільки він повністю відповідає, за висновком нашого штабу пані Стефанішиної, європейським угодам і директивам. Будь ласка, проголосуйте «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Саврасову Максиму Віталійовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

САВРАСОВ М.В. Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Фракція «Європейська солідарність». Шановні друзі, це насправді важлива тема, ми дуже підтримуємо саму ідею того, що нам необхідно унормувати ці речі. Дійсно, стара редакція цього закону, який прийнято в 1993 році, розроблялася дуже давно і не відповідає умовам сьогодення. Однак, друзі, є низка зауважень до цього законопроекту, які, зокрема, висловлені Головним науково-експертним управлінням Апарату Верховної Ради України. Важливо, власне, те, що ми фактично у статті 21 проекту пропонуємо виключити чинні позиції (стаття 7 закону) щодо «участі трудового колективу у формуванні, розподілі і використанні прибутку підприємства (якщо це передбачено статутом)» та «зміни в організації виробництва і праці», а позиція «встановлення гарантій, компенсацій, пільг» звужується тільки для тих працівників, хто безпосередньо є підписантом.

Нам здається, що саме це не кореспондується з європейськими стандартами, а ми говоримо, що це євроінтеграційний проект закону. Законодавством Європейського Союзу, зокрема, статтею 153 Договору про функціонування Європейського Союзу встановлено, що з метою досягнення цілей статті 151 Союз підтримує та доповнює діяльність держав-членів у таких сферах, як представництво та колективний захист інтересів працівників та роботодавців.

Тож, друзі, у мене прохання, я можу довго говорити, що це правильний напрям і надзвичайно важливо це робити, але давайте, якщо це євроінтеграційні законопроекти, одразу їх розробляти такими, щоб не було жодних сумнівів у тому, що вони реально відповідають європейським стандартам і тому, як це прийнято в Європейському Союзі, що є нашим майбутнім і, сподіваюся, дуже швидким.

І оцей прапорець, який стоїть на нашій трибуні, має бути реально нашим дороговказом.

Зараз ми утримаємося під час голосування і закликаємо, якщо законопроект не набере необхідної кількості голосів, доопрацювати його або, якщо приймемо його за основу, то доопрацювати до другого читання. І щоб він повною мірою був європейським, а не частково.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Васильченко Галині Іванівні, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Прошу передати слово моєму колезі Володимиру Цабалю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, передайте слово.

ЦАБАЛЬ В.В. «За» (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це була промова пана Цабалю. Дуже дякую.

Залишилася ще фракція «Батьківщина». На виступ записався Євтушок, але він передає слово. Будь ласка.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, це той випадок, коли, як кажуть, спіши помаленьку. Не розумію, Кабінет Міністрів України, не провівши належним чином консультації із соціальними партнерами, вніс на розгляд залу законопроект. Дивіться, тут порушення Конвенції Міжнародної організації праці № 87 – «Про свободу асоціації та захист права на організацію» та порушення Конвенції № 98 – «Про застосування принципів права на організацію і на ведення колективних переговорів». Цим законопроектом не роз'яснюється багато речей і не покращується ситуація, а, навпаки, створюється плутанина.

Пропоную провести консультації з Європейським економічним і соціальним комітетом. Ми прагнемо інтеграції і не повинні робити жодних помилок, не потрібно, щоб нам вказували, що ми десь поспішаємо чи припускаємося помилок.

У законопроекті передбачено, що умови колективного договору не будуть поширюватися на всіх членів трудового колективу. А це як? Частина людей, тобто трудового колективу установи залишиться за межами дії положень і сили дії виконання колективного договору? То подивіться на те, як зараз працює парламент, особливо в умовах війни, ми не можемо належним чином прийняти всі необхідні законодавчі рішення на ті виклики, які існують, і люди на своїх підприємствах та в установах можуть шляхом коротких переговорів укласти колективні договори для того, щоб вирішувати як соціальні, так й інші питання.

Наступне. У законопроекті передбачено, що створюється спільний представницький орган для ведення переговорів від імені колективу. Незрозуміло, скільки може бути спільних представницьких органів і як роботодавець визначиться, з ким працювати, якщо зазначеними конвенціями № 87 та № 98 передбачається, що профспілки представляють людей найманої праці під час ведення переговорів, а тут відбудеться підміна якимись іншими громадськими організаціями чи що? Якими? Це теж не має...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили розгляд цього питання. Прошу народних депутатів зайняти свої місця і приготуватися до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про колективні угоди та договори» ([№ 7628](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати, колеги? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки законопроекту до другого читання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 222.

Рішення не прийнято.

Не будемо... Тобто будемо євроінтеграційні законопроекти розглядати довше, неважливо.

Дякую, колеги. Ми прийняли цей важливий законопроект за основу.

Далі, колеги, ми домовлялися, що до практично всієї решти законопроектів, це друге читання, прийматимемо рішення без голосування поправок, тільки щодо одного будуть одна чи декілька поправок. Ні, я ж кажу, щодо декількох. Я просто називатиму, і ми будемо приймати рішення. Прошу не розходитися.

Отже, проект Закону «Про внесення зміни до статті 12 Закону України «Про Національну гвардію України» щодо проведення робіт із розмінування, у тому числі під час воєнного стану» ([№ 7673](#)). Ми домовилися, що ніхто не буде ставити поправки на голосування. Я правильно все оголосив?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 12 Закону України «Про Національну гвардію України» щодо проведення робіт із розмінування, у тому числі під час воєнного стану» ([№ 7673](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 283.

Рішення прийнято.

Стосовно наступного законопроекту [№ 6230](#) ми теж домовилися, що ніхто не буде пропонувати ставити свої поправки на голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань проходження служби цивільного захисту» ([№ 6230](#))

у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування підприємницької діяльності електронних резидентів» ([№ 5270](#)).

Хтось пропонуватиме поставити поправки на голосування? Можемо голосувати? Будуть, так?

Ніно Петрівно, одразу називайте номер поправки і тоді обґрунтуйте, щоб ми встигли її знайти.

ЮЖАНІНА Н.П. Починаємо з поправки 9. Взагалі мені здається, що колеги мають знати суть всіх наших проектів законів, тому що внесення змін до податкового законодавства дуже важливо на сьогодні.

Саме цей проект закону, який вже підготовлено до другого читання, щодо електронних резидентів значно змінився по суті після першого читання. Тоді ми говорили, що ця необхідність викликана тим, що до нас звертаються працівники ІТ-галузі, які можуть відкривати в Україні рахунки і працювати через український банк, не будучи українськими резидентами, тепер же ми дозволили всім нерезидентам, відкриваючи рахунки, здійснювати будь-які види діяльності, зокрема торгівлю товарами.

Вважаю, таке ефемерне очікування, що хтось буде, порушуючи своє законодавство, здійснювати торгівлю, відкриваючи в Україні рахунки, до того ж у період такої нестабільності, яка у нас є...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування для врахування поправку 9 за авторства Ніни Петрівни Южаніної. Комітет її відхилив. Ніна Петрівна просить поставити її на врахування. Прошу голосувати.

«За» – 113.

Рішення не прийнято.

Ніно Петрівно, у вас ще будуть поправки? Будь ласка, назвіть номер.

ЮЖАНІНА Н.П. Наступні мої поправки 44, 45, 46. Прошу дати мені 2 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте, будь ласка, 2 хвилин замість голосування щодо цих поправок.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, було дуже важко, ви не врахували поправку 9. Я не проти того, щоб держава десь з повітря взяла гроші. Якби вдалося зробити так, щоб в Україні відкривали рахунки і працювали через них, сплачували 5 відсотків податку, а банки були б ще й податковими агентами, які утримують цей податок і платять гроші до нашого бюджету...

Моя поправка 9 стосувалася того, щоб нашим фізичним особам – підприємцям – платникам єдиного податку третьої групи теж надати право бути електронними резидентами, бо вони в основному здійснюють всю діяльність у безготівковій формі, щоб вони не мали проблем з нашими органами контролю, і банк, який утримував би з них податок, також звітувався. Цього було б достатньо, щоб не перевіряли наших підприємців. Ви комусь готові надавати додаткові пільги і преференції, не знаю, кого ви маєте на увазі, але своїх залишили, на жаль, без уваги.

Ми в першому читанні, я ще раз повторюю, прийняли законопроект, зважаючи тільки на вид діяльності для працівників ІТ-галузі, і автор цього проекту пояснював це саме такою необхідністю. Не розумію, чому ми зараз не робимо кроків назустріч нашим ФОПам, я вже не кажу про касові апарати, які досі не відмінили, і незрозуміло є вже обов'язок використовувати їх чи немає. Хоча все-таки для когось робимо такі послаблення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Якщо можна, коротко позиція комітету, Ярославе Івановичу.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Ніно Петрівно, якщо хочете вносити такі пропозиції, то це вже буде окремий проект закону. Я не впевнений, що гарна ідея – дати нашій податковій доступ до банківської таємниці. Це може призвести до зворотнього результату.

Коротко, про що цей законопроект. Є велика кількість іноземців, які хочуть працювати як українські електронні резиденти. Це, по-перше, дуже популярно, тому що ми станемо після Естонії другою країною, яка це запровадить. По-друге, у нас справді є велика кількість таких людей, умовно, тисяча, яким ми говоримо: окей, працюйте і платіть гроші до нашого державного бюджету. Приблизно 10 мільйонів, дай Боже, щоб ми зібрали.

Цей законопроект підтримує Міністерство фінансів України, податкова, Національний банк України, Міністерство цифрової трансформації України. Друзі, ми точно не зробимо гірше, прийнявши такий закон, і зберемо, хоча і небагато, грошей до бюджету, причому дійсно покажемо, що ми діджиталізована країна.

Прошу підтримати цей законопроект, який доопрацьовано з вашими врахуваннями, впевнений, що це покаже непоганий результат.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ніно Петрівно, ми ці поправки не ставимо на голосування. Ви будете ще виступати? У вас є три поправки. Скільки вам потрібно часу? Ще 2 хвилини дати?

Ніна Южаніна, 2 хвилини. Більше ніхто не буде виступати? Після цього переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНИНА Н.П. Колеги, я не ставлю на врахування ці поправки, тому що законопроект переписано до другого читання. Це правда, враховано всю критику, яка була тут, у залі. Але ви говорите, що не впевнені у тому, що підприємці хочуть, щоб ми надали доступ податковій до банківської таємниці. А до чого тут податкова? Де ви тут бачите «вуха податкової»? Національний банк України є податковим агентом і, не розкриваючи інформації перед податковою, утримує податок і подає звітність за такого підприємця. Не перекручайте, будь ласка.

Вважаю, що ми для своїх підприємців нічого зараз не робимо. Ви мене відправляєте подати окремий проект закону? А чому ж ви дозволяєте собі повністю переписати до другого читання свої проекти законів, як, наприклад, наступний?

До речі, у цьому проекті закону, який ми зараз розглядаємо, пропонувалося як експеримент у «Перехідних положеннях» Податкового кодексу України передбачити всі ці норми. Але до другого читання, можете собі уявити, в тіло Податкового кодексу України внесли норми, які чи спрацюють, чи не спрацюють, чи взагалі суперечать міжнародному законодавству, так досі і незрозуміло.

І я, незважаючи на те, що ви говорите, що всі його підтримують, теж підтримала б. Я підтримую ті проекти, де ми можемо з повітря взяти гроші. Але не забувайте про своїх. Насамперед свої підприємці зараз відновлюють діяльність. І невеликі підприємства почали працювати. Коли ви говорите, що 50 відсотків економіки відновилося, то це саме малий і середній бізнес, бо вони швидше та можуть краще реагувати на виклики.

Дякую. Не ставлю свої поправки на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту в другому читанні. Ніхто більше не наполягає на своїх поправках. Народні депутати, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування підприємницької діяльності електронних резидентів» ([№ 5270](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 252.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо перших кроків дерегуляції бізнесу шляхом страхування цивільної відповідальності» ([№ 3361](#)) ми теж домовилися на засіданні Погоджувальної ради голосувати без ставлення поправок.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому... (*Шум у залі*). На підтвердження будете ставити? Скільки у вас поправок, Ніно Петрівно?

Ніна Петрівна Южаніна. Тільки назвіть номер поправки. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Річ у тому, що весь проект закону переписали у вигляді однієї поправки. А в цій одній поправці мене хвилює лише один пункт, я просила б виключити певні слова для того, щоб, справді, відбулася дерегуляція у сфері пожежної безпеки і відповідальності за життя громадян, які можуть постраждати на об'єктах малого і середнього рівня небезпеки.

Мені здається, що це поправка 8, автор точно краще знає. Тут треба усунути норму про те, що розмір страхової суми за договором страхування відповідальності не може бути менше 20,1 мільйона гривень для підприємств із середнім ступенем ризику і 13,4 мільйона гривень для підприємств із незначним ступенем ризику. Адже це означає, що треба буде за рік платити 134 тисячі гривень страхової премії або 201 тисячу гривень. Абсолютно очевидно, що зараз, коли...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 8 народного депутата Гетманцева і колег. Будь ласка, позиція комітету.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, це не так. Сума визначається ринком, добровільно. Крім того, не вірите нам, подивіться засідання комітету, де представники двох асоціацій страховиків говорять, що для малого бізнесу страхування, якщо він захоче і буде потреба, а вона зараз є, становитиме приблизно 200 умовних одиниць, 200 доларів. Про що говорить Ніна Петрівна? Про те, що сума тільки відшкодовується...

Я дуже вас прошу підтримати цю важливу поправку. Приклад. Неважливо, на скільки ви застрахуете автомобіль шляхом страхування цивільної відповідальності, але передбачено суму, якщо не помиляюся, щонайменше 150 тисяч

гривень відшкодування, яка не може бути різною. Це погоджено з бізнес-асоціаціями, які представляють страховиків, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Міністерством економіки України та іншими.

Дуже прошу підтримати цю важливу поправку. І бізнес виступає за прийняття цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ви почули аргументацію однієї сторони і другої.

Поправку 8 народного депутата Гетманцева, Железняка та інших комітетом враховано. Водночас Ніна Петрівна просить таку позицію комітету поставити на підтвердження. Комітет наполягає залишити поправку врахованою.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 8. Прошу голосувати.
«За» – 236.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію... (*Шум у залі*). Ніно Петрівно, ми домовлялися, що буде одна поправка.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо перших кроків дерегуляції бізнесу шляхом страхування цивільної відповідальності» ([№ 3361](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності суб'єктів державного сектору економіки» ([№ 6101](#)). Ми домовлялися, що Дмитро Олександрович поставить поправку 47 на підтвердження. Не будете ставити? Тоді ми можемо голосувати законопроект? Дякую, Дмитре Олександровичу.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності суб'єктів державного сектору економіки» ([№ 6101](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення адміністративної відповідальності за незаконну торгівлю паливом» ([№ 2515](#)) ми теж домовилися приймати рішення без голосування поправок.

Разумков Дмитро Олександрович. Ви ж нічого не говорили з приводу цього законопроекту. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, ми говорили про те, що у цьому законопроекті дві поправки і одна поправка в наступному. Якщо ми говоримо про ці дві поправки, то поправкою 2 виключається можливість звільнення особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, від адміністративної відповідальності з передачею матеріалів про адміністративне правопорушення на розгляд громадської організації або трудового колективу і поправкою 5 – можливість звільнення порушника від адміністративної відповідальності при малозначності вчиненого правопорушення. Питання в тому, що норми не відповідають цьому законопроекту і достатньо дискусійні поправки.

Прошу поставити поправки 2 і 5 на голосування для підтвердження і не підтримувати їх, шановні колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування, поставимо ці дві поправки на підтвердження.

Поправка 2 народного депутата Мамки. Комітет її врахував. Народний депутат Разумков просить поставити її на підтвердження.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 2. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступна поправка 5 народного депутата Медяника. Комітет її врахував, але народний депутат Разумков просить поставити її на голосування для підтвердження.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 5. Прошу голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо до прийняття законопроекту в цілому. Прошу зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення адміністративної відповідальності за незаконну торгівлю паливом»

(№ 2515) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення адміністративної відповідальності за порушення порядку встановлення та використання номерних знаків транспортних засобів» ([№ 7365](#)). Ми домовлялися одну поправку Батенка поставити на голосування і одну поправку Разумков просить поставити на підтвердження, і далі голосуємо законопроект.

Тарас Іванович Батенко. Будь ласка. Тільки назвіть номер поправки.

БАТЕНКО Т.І. Шановний Руслане Олексійовичу, прошу поставити на голосування для врахування поправку 97. Цією поправкою пропонується зберегти чинний на сьогодні спосіб забезпечення громадян номерними знаками на транспортні засоби. Кажучи простими словами, залишаємо за державою право на видачу свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу і номерних знаків, тобто саме за державними органами. Ця позиція, думаю, має підтримку великої частини залу. Якщо поправку не буде враховано повністю, то ми не будемо голосувати за законопроект у цілому.

Дякую. Прошу поставити на врахування поправку 97.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тарасе Івановичу.

Перед тим, як я дам слово представнику комітету, зазначу, що поправку враховано частково, але автор наполягає на повному її врахуванні. Яка позиція комітету?

Медяник. Будь ласка.

МЕДЯНИК В.А., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 27, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»)*. Комітет абсолютно підтримує пропозицію народного депутата Батенка і просить врахувати цю поправку повністю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, дивіться, ще раз. Поправка 97 народного депутата Батенка Тараса Івановича. Комітет врахував її частково. Тарас Іванович наполягає на повному її врахуванні, комітет не заперечує.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 97 Тараса Івановича Батенка для врахування її в повній редакції. Прошу голосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Тепер переходимо до прийняття законопроекту... Перепрошую, ще виступить Дмитро Олександрович Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Руслане Олексійовичу.

Шановні колеги, поправка 88 народного депутата Павлюка. Ми навіть з автором говорили і він погоджується із тим, що поправка не стосується цього законопроекту. Нею дозволяється Національній поліції України оскаржувати постанову суду у справі про адміністративне правопорушення, передбачене статтею 130 Кодексу України про адміністративні правопорушення, тобто керування транспортними засобами або суднами особами, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння. Це не стосується цього законопроекту. І автор із цим погоджується. Якщо є бажання, можна подати окремий законопроект, проголосувати і підтримати його. Але цього законопроекту ця поправка не стосується. І для того, щоб ми не створювали колізії, пропоную не підтримувати і не враховувати цієї поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Олександровичу. Мені також здається слушним цього не робити.

Поправка 88 народного депутата Павлюка. Її враховано частково. Народний депутат Разумков просить поставити її на підтвердження. Аргументацію ви почули. Я так розумію, що комітет не заперечує проти того, щоб «знести» цю поправку.

Ставлю на голосування поправку 88 Павлюка, яку враховано частково. Прошу голосувати.

«За» – 26.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Переходимо до прийняття рішення щодо законопроекту.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення адміністративної відповідальності за порушення порядку встановлення та використання номерних знаків транспортних засобів» ([№ 7365](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний законопроект [№ 7444](#) (*Шум у залі*).

Шановні колеги, я так розумію, що оголошено повітряну тривогу. Тоді, друзі, у мене пропозиція: все, що ми не встигли розглянути, зробимо завтра. Перепрошую за такі речі.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного, який було попередньо узгоджено, ми практично завершили, але роботу було перервано через оголошення повітряної тривоги. Дякую всім за результативну роботу.

Зараз я оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено. Прошу не поширювати інформації щодо його початку.

Працюємо разом на перемогу і слава Україні!